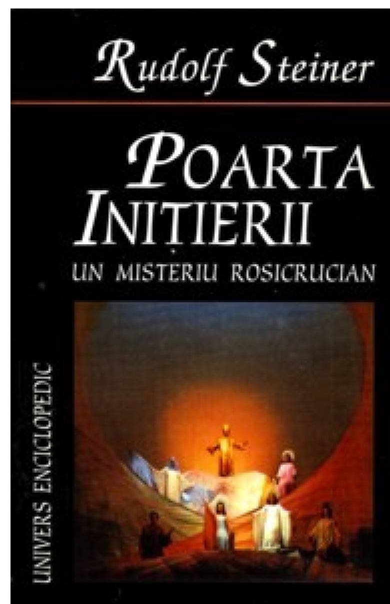
Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

UN MISTERIU ROSICRUCIAN PRIN RUDOLF STEINER

GA 14

Comentarii de Hugo Reimann,
pe baza notelor Mathildei Scholl

Traducerea din limba germană a *Porții inițierii*:
Adriana Onofrei și Gheorghe Paxino
Traducerea din limba franceză a *Comentariilor*:
Domnița Popa Necșa
Confruntarea cu ediția germană a *Comentariilor*:
Adriana Iliescu, Adriana Onofrei și Petre Papacostea

Titlurile originale:
DIE PFORTE DER EINWEIHUNG
(Initiation) GA 14
BETRACHTUNGENZU RUDOLF STEINER
MYSTERIENDRAMA
„DIE PFORTE DER EINWEIHUNG"

CUPRINS

TREPTELE ADEVĂRULUI

Antroposofia este un curent spiritual modern, fundamentat de austriacul Rudolf Steiner (1861–1925), personalitate complexă, dotată cu capacitatea de a dezvolta în mod consecvent şi interactiv atât mistica înaltă bazată pe experienţe interioare care l-au condus la cercetări aprofundate în lumea spirituală, cât şi gândirea riguros ştiinţifică despre spirit, prin opoziţie cu tendinţele materialismului dominant în secolul al XIX-lea şi prima parte a secolului al XX-lea. Materialismul urmărea eliminarea nivelului divin-spiritual din cunoaştere prin contestarea existenţei acestuia în Univers, ceea ce l-a îndreptăţit pe R. Steiner să afirme: „Tragedia materialismului constă în faptul că nu poate înţelege ce este materia".

Pentru a sintetiza conţinutul de idei al antroposofiei sau ştiinţei despre spirit vom porni de la un principiu de bază formulat chiar de Rudolf Steiner: „Oricărei realităţi materiale din Univers îi corespunde ceva spiritual şi orice realitate spirituală din Univers primeşte la un moment dat expresie în lumea materială". Întreaga evoluţie, mai întâi biologică şi apoi social-istorică, a umanităţii este o ilustrare vie a acestui principiu. Cunoaşterea directă a resorturilor spirituale ale umanităţii, ca şi cunoaşterea exterioară a materiei, se obţine numai prin eforturi susţinute de perfecţionare a structurilor noastre sufleteşti şi spirituale, pentru a deveni apţi şi demni de dezvoltarea conştientă şi responsabilă a relaţiei omului cu lumea spirituală în toată puritatea indispensabilă acestui scop. Unul din principalele scopuri ale antroposofiei constă în deschiderea căilor cunoaşterii de sine, fapt necesar pentru evoluţia viitoare a omenirii. Atât cunoaşterea de sine cât şi înţelegerea coerentă a lumii interioare şi a ambianţei telurice şi cosmice se pot dobândi prin studiul scrierilor antroposofice, întrucât logica riguroasă a expunerilor oferă gândirii posibilitatea aprecierii valorii acestora, chiar şi în lipsa accesului personal direct la lumile spirituale. Omul apare astfel ca o fiinţă dublă,

cu problematică cosmică şi problematică terestră, având sarcina realizării sintezei superioare a acestora.

În consecință, antroposofia este știința despre spirit care ne dă posibilitatea înțelegerii *rațiunii de a fi* a structurilor şi evenimentelor aparținând lumii sensibile, precum şi a înlănțuirii acestora în timp şi spațiu. Ea nu este o fundamentare teoretică pusă la îndemâna unei „secte religioase", cum încearcă să denigreze unele scrieri mişcarea antroposofică, ci reprezintă calea spirituală de valorificare concretă a forțelor de iubire aduse de Hristos pe Pământ, atât de necesară într-o perioadă în care dezbinarea între oameni se manifestă în toate relațiile individuale şi de grup. Există, în prezent, antroposofi aparținând celor mai diferite confesiuni religioase care consideră că au găsit, în sfârşit, în antroposofia lui R. Steiner un limbaj comun capabil să creeze baza pentru o nouă deschidere spirituală către lume, prin înțelegerea corectă a momentului-cheie pentru întreaga evoluție cosmică pe care l-a reprezentat Evenimentul de pe Golgota de acum 2000 de ani.

Antroposofia nu este teorie, ci cunoaştere vie, ceea ce se reflectă în faptul că a pus toate premisele şi a elaborat soluții valoroase în diferitele domenii aplicative marcate de consecințele tuturor situațiilor de criză caracteristice lumii actuale pe care Rudolf Steiner le-a prevăzut cu 8-9 decenii în urmă. Astfel, pe baza cunoaşterii aprofundate a omului (antropologia antroposofică), Rudolf Steiner, colaboratorii şi urmaşii săi au elaborat principiile şi metodele terapeutice ale medicinii antroposofice, ale agriculturii biodinamice, ale sistemului pedagogic Waldorf, ale tripartiției sociale, au dat naştere unui impuls original în arhitectură etc. Putem conchide că antroposofia este totodată o cale de cunoaştere obiectivă, o cale de autocunoaştere şi o cale de viață. Ea este prelungirea în Eul omului actual a activității lui Hristos, a Logosului care a acționat de la începutul existenței Universului.

Mişcarea antroposofică, care s-a separat din mişcarea teosofică, s-a dezvoltat independent, şi numai în mod eronat sau abuziv este asociată cu alte curente şi organizații actuale. Ea deschide perspective luminoase educației pentru libertate, iubirii dintre oameni şi colaborării cu natura, iar spiritualitatea românească, constitutiv creştină şi cu o largă deschidere spre înțelegerea integrării omului în Cosmos, este o matrice gata pregătită pentru receptarea şi dezvoltarea acestor imperative ale mileniului III.

biolog dr. PETRE PAPACOSTEA

ÎN LEGĂTURĂ CU PUBLICAREA CONFERINȚELOR LUI RUDOLF STEINER

Baza ştiinţei spiritului orientată antroposofic o constituie lucrările scrise şi publicate de Rudolf Steiner (1861–1925). Pe lângă aceasta, el a ţinut, între 1900–1924, numeroase conferinţe şi cursuri, atât în faţa unui public larg, cât şi pentru membrii Societăţii teosofice, mai târziu ai Societăţii antroposofice. Vorbind în mod liber, el însuşi a dorit iniţial ca aceste conferinţe să nu fie consemnate în scris, deoarece ele erau concepute drept „comunicări orale, nedestinate tiparului". După ce însă s-au finalizat şi răspândit tot mai numeroase variante incomplete şi eronate după stenogramele şi notiţele auditorilor, s-a văzut nevoit să reglementeze problema acestora. Şi a încredinţat Mariei Steiner von Sivers această misiune. Ei i-a revenit sarcina de a-i desemna pe cei care au dreptul să stenografieze conferinţele, de a asigura administrarea stenogramelor şi revizuirea textelor pentru tipar. Din cauză că, fiind extrem de ocupat, Rudolf Steiner nu a putut corecta el însuşi textele, decât în cazuri foarte rare, în privinţa tuturor conferinţelor publicate trebuie să se ţină seama de această rezervă a sa: „Va trebui să se aibă în vedere faptul că în stenogramele nerevizuite de mine se găsesc greşeli".

În legătură cu raportul dintre conferinţele pentru membri, care, la început, erau accesibile numai sub formă de manuscrise tipărite pentru uz intern, şi cărţile sale, destinate publicului larg, Rudolf Steiner îşi exprimă punctul de vedere în lucrarea autobiografică ***Mein Lebensgang*** (***Viaţa mea***), capitolul 35. Cele spuse acolo sunt valabile, în egală măsură, în ceea ce priveşte cursurile ţinute, care se adresau unui cerc restrâns de participanţi, familiarizat cu bazele ştiintei spiritului.

După moartea Mariei Steiner (1867–1948) s-a trecut, conform indicaţiilor sale, la tipărirea unei ediţii a operelor complete ale lui Rudolf Steiner (Rudolf Steiner – Gesamtausgabe, GA). Volumul de faţă constituie o parte a acestei ediţii.

<u>Corecturi</u>

Rudolf Steiner

POARTA INIŢIERII

GA 14

INTRODUCERE

Volumul de față prezintă – în traducere din limba germană – prima dintre dramele-misterii ale lui Rudolf Steiner; ele fac parte dintr-un ciclu mai amplu, din care însă numai primele patru au fost finalizate: ***Poarta inițierii*** (1910), ***Încercarea sufletului*** (1911), ***Păzitorul Pragului*** (1912), ***Trezirea sufletelor*** (1913). Acțiunea lor este comună. Primul spectacol cu *Poarta inițierii* a avut loc la München în 1910, celelalte trei drame au fost puse în scenă în anii următori. Izbucnirea primului război mondial a întrerupt brutal munca impetuoasă de creație şi de punere în scenă a lor. Dată fiind complexitatea şi profunzimea celor cuprinse în drame, ele sunt însoțite de *Comentarii*, scrise ulterior.

Nu vom face aici o prezentare a vieții şi activității autorului, cunoscute în parte de publicul românesc prin publicațiile apărute. Nu putem însă omite să menționăm că opera sa, care stă la baza ştiinței moderne a spiritului, a antroposofiei, s-a concretizat şi în cele peste 350 de volume, al căror conținut reprezintă contribuțiile sale în multiple domenii. Acestea au izvorât din facultatea lui Rudolf Steiner de a percepe – în stare de deplină luciditate –, de a *înțelege* şi a *reda* ceea ce Mircea Eliade numea structurile fundamentale ale realului [1], real care cuprinde atât realitatea *sensibilă*, perceptibilă prin simțurile fizice, cât şi realitatea *suprasensibilă*, spirituală, care o străbate şi o transcende pe cea dintâi. În acest fel, Rudolf Steiner a putut trata problema cunoaşterii şi a libertății umane, a putut prezenta realități profunde ale psihicului uman, adresându-se – în limbajul lor – pedagogilor (ca fondator al pedagogiei Waldorf), medicilor, preoților etc.

El nu s-a mărginit însă să prezinte cunoştințele despre lumea spirituală într-o formă care să satisfacă numai dorința intelectuală de cunoaştere, simpla informare, ci a căutat să găsească forme mai ample de expresie. Pentru aceasta a apelat la arta dramatică, în cadrul căreia a dat impulsuri înnoitoare: arta vorbirii (*Sprachgestaltung*), arta mişcării (*Eurythmie*), arta iluminării scenice (*Farbenlehre*). Referindu-se la munca sa de creație şi la eforturile de realizare scenică, el spune în ***Povesteu vieții mele*** [2]: „Cândva arta a țâşnit din viața spirituală primară, al cărei vis confuz era populat de imagini şi viziuni. Dar mai târziu, când spiritul s-a retras din umanitate, arta a fost nevoită să-şi caute propriile căi, aşa încât astăzi, pentru a putea acționa sub o formă nouă în sânul omenirii, ea trebuie să se adapteze inspirațiilor spirituale".

Trebuie precizat că nu avem de-a face cu o operă literară în sensul obişnuit al cuvântului iar adăugarea *Misteriu rosicrucian* nu indică asocierea la vreuna din feluritele organizații care poartă actualmente în titulatură un astfel de adjectiv, ci se referă clar la rosicrucianismul esoteric, cu obârşie în secolul XV, şi care, prin formele la care a ajuns mai târziu, tot mai exoterice, nu era străin nici lui Goethe. Conținutul dramelor prezintă realități spirituale pe care autorul – după cum spune el însuşi – le-a perceput în lumea spirituală actuală. Precum un ochi sănătos lasă lumina să treacă spre retină prin cristalinul pur, tot astfel sufletul purificat al cercetătorului spiritual, ochiul său spiritual, a lăsat să se reveleze prin el adevăruri mai înalte. În acest fel trebuie interpretată formularea de pe pagina de titlu: *prin* (*durch*) Rudolf Steiner.

Este ştiut că artele majore işi au obârşia în vechile Misterii. Pe atunci însă arta nu avea de-a face cu realatatea concretă, imediată; ea era de inspirație divină. Această obârşie a ei este uitată în epoca materialismului şi arta începe să copieze natura. Acesta este de fapt şi miezul discuției dintre Sophia şi Estella (cele două personaje ale prologului şi antractului din drama ***Poarta inițierii***): „Imperfecțiunea atâtor opere de artă provine tocmai din faptul că activitatea creatoare se ridică prin sine însăşi deasupra naturii, iar artistul nu ştie ce aspect are ceea ce nu cade direct sub observația simțurilor".

Cel care cunoaşte literatura antroposofică ştie cât de tensionată a fost strădania lui Rudolf Steiner în a găsi mijloace de expresie pentru conținuturile spirituale scoase de el direct din lumea spiritului. Această nevoie l-a condus la arta scenică, artă care în acel început furtunos de secol XX avea nevoie de o înnoire pe care o putem remarca de pildă şi în pictură (vezi expresionismul). El ştia bine că adevărata artă te apără de abstracțiune, de rigiditatea noțiunilor şi a schemelor intelectuale; ea antrenează întreaga personalitate, întreaga ființă a celui implicat, artist sau spectator. Dealtminteri, ne-o spune chiar în primul tablou din Poarta inițierii când unul dintre personaje, Capesius – cercetător întru ale istoriei, pornit într-un târziu pe calea cunoaşterii spirituale –, atunci când îşi simțea sufletul sterp, căuta povestile doamnei Balde:

> „Sufletu-mi are perioade
> Când se simte pustiu şi sec.
> E ca şi cum în mine izvorul cunoaşterii a secat,
> Ca şi cum n-aş găsi cuvântul
> Ce-ar merita
> Să fie reținut, auzit."

Imaginile pline de viață ale povestirilor ei îl fac să resimtă însă:

> „Cum viață nouă mi se revarsă-n suflet
> Şi cum e izgonită din mine
> Orice paralizie sufletescă."

Această neputintă a intelectualismului de a duce ființa umană spre o evoluție care să-i îngăduie a-şi regăsi rădăcinile o denunță şi Faust când îi mărturiseşte lui Mefisto:

> „Da, simt c-am adunat prosteşte
> Comoara spiritului tuturor!
> Până la urmă văd că nu-mi tâşneste
> Nici o putere din interior;
> Nu sunt cu-n fir de păr mai nalt şi, iată,
> Nemărginirea nu mi-e-nvecinată." [3]

Dacă Rudolf Steiner a recurs la arta scenică, la acest spaţiu privilegiat în care bogăţia de nuanţe ale cuvântului poate fi susţinută prin plastica vorbirii, prin gest şi euritmie, prin culoare, muzică, lumini etc., a făcut-o tocmai pentru că epoca modernă are nevoie, mai mult ca oricând, de o eliberare de influenţa exclusivă a intelectualismului. Dar a făcut-o şi pentru că a văzut în arta scenică posibilitatea unei apropieri de misterul Cuvântului. „Adevărata contemplare a spiritului – spune el, în ***Viaţa mea*** – ajunge în mod firesc la o «vieţuire a Cuvântului». Ea te învaţă să resimţi profund rezonanţa vocalei şi spiritualitatea lăuntrică a unei consoane, să întrezăteşti misterul dezvoltării lingvistice. Acest mister constă în faptul că odinioară fiinţe divine au putut comunica prin cuvânt cu sufletul omenesc, în timp ce astăzi limbajul slujeşte doar ca intermediar în raporturile specifice vieţii. Contemplarea spirituală trebuie să trezească un entuziasm în stare să reaşeze Cuvântul în sfera ce i se cuvine."

Dramele-misterii nu pot fi povestite aşa cum poveseşti o operă literară; nu poţi povesti intimitatea, miezul unui proces alchimic – cum este cel al iniţierii moderne –, atât de individuale. Dacă vechea iniţiere avea loc în centre de Misterii, iniţierea modernă nu se mai desfăşoară în sanctuare sacre, centrul de Misterii este însăşi viaţa omului, neizolat de societate, adaptată la cerinţele căii de cunoaştere. Aşa se justifică şi folosirea termenului de Misterii adăugat dramelor prezente, care aduc în faţa spectatorului şi a cititorului câteva traiectorii ale acestei căi de cunoaştere, adecvate timpului actual.

Am putea descrie începutul acestei căi de cunoaştere, indicată în cele patru drame-misterii, prin chiar cuvintele autorului acestora: „Există oameni care cred că o dată cu limitele percepţiei senzoriale ar fi date şi limitele oricărei cunoaşteri. Dacă aceştia ar da atenţie însă modului cum devin conştienţi de aceste limite, ei ar descoperi chiar în această conştienţă şi facultăţile de a trece limitele. Peştele înoată până la limita apei; el trebuie să se întoarcă pentru că îi lipsesc organele fizice ca să trăiască afară din apă. Omul ajunge la limita percepţiei senzoriale; el poate recunoaşte că pe drumul până acolo i s-au dezvoltat forţe ale sufletului ca să trăiască în mod sufletese în elementul care nu este cuprins de percepţia senzorială." [4]

Discipolii – *Johannes Thomasius*, pictor, profesorul *Capesius*, istoric, omul de ştiinţă *Strader* – pornesc pe acest drum, urmând fiecare o cale proprie, dat fiind structura sufletească şi treptele de evoluţie diferite la care se află fiecare. Alături de ei se află doamna *Balde* – care povesteşte „imagini de basm ce se plăsmuiesc de la sine" în sufletul ei – şi *Felix Balde*, omul retras în izolarea munţilor, care, fără să fi trecut printr-o iniţiere, are parte de o dezvăluire directă a tainelor naturii, omul prin ale cărui cuvinte – cum spune *Benedictus*, îndrumătorul spiritual – „puterile naturii încearcă să se reveleze în adevărul fiinţei lor", şi care o vreme a crezut că forţele de clarvedere trebuie să rămână departe de raţiune. Cu toţii sunt însă uniţi într-un „nod al destinului" creat în alte vieţi prin fapte şi datorii kartnice, dezvăluite cu precădere în drama ***Încercarea sufletului***; şi numai faptul

că ei ajung să vadă aeeste vieţi trecute şi să înţeleagă nodul de destin în care sunt cuprinşi îi ajută să introducă în evoluţia lor, în mod liber, achitarea, transformarea înţeleaptă a acestor datorii în fapte benefice evoluţiei lor şi a omenirii. Este ceea ce prietena lui Johannes, *Maria*, care a ajutat evoluţia acestuia şi în alte întrupări, îşi impune drept datoria sa cea mai sfântă.

Nu vom prezenta aici toate personajele.Vom spune însă că pe scenă se desfăşoară însăşi procesualitatea evoluţiei lor spirituale, cu tot desenul zigzagat al traiectoriei ei; treptat, replicile capătă încărcătura gravă a paşilor de iniţiere. Adevăruri spirituale, pe care până atunci Rudolf Steiner le făcuse cunoscute în cărţi sau conferinţe, prind acum chip viu pe scenă; întreaga viaţă sufletească, ceea ce omul actual defineşte prin termenul de „facultăţi psihice" – gândire, simţire, voinţă – sau de „impulsuri abisale" – temeri, dorinţe, pasiuni etc. – considerate a fi circumscrise în sufletul propriu sunt acum proiectate pe scenă, aduse în câmpul conştienţei, devenind ceea ce şi sunt de fapt: fiinţe-forţe suprasensibile cu obârşia în lumile spirituale şi extinzându-se până în sufletul omului, de această dată însă a omului care caută să se cunoască pe sine şi să parcurgă ceea ce s-ar putea numi drumul iniţierii moderne, creştine. Sunt forţe-fiinţe spirituale reale, pe care discipolul le descoperă în sine. În pagina de prezentare a personajelor, Rudolf Steiner nu omite să sublinieze că astfel de personaje spirituale – precum *Philia*, *Astrid*, *Luna*, ca forţe ale sufletului uman, sau *Dublul* lui Johannes Thomasius, *Păzitorul Pragului*, *Sufletul* Theodorei, ca entităţi ale elementului spiritual uman, ori *Lucifer* şi *Ahriman*, ca entităţi ale lumii spirituale – nu sunt concepute ca alegorii sau simboluri, ci ca realităţi „care sunt pentru cunoaşterea spirituală la fel de concrete cum sunt persoanele fizice. Desigur, fiinţele spirituale nu au forma pe care eşti obligat să le-o dai pe scenă, dar dacă le-am lua ca simple simboluri sau alegorii, esenţa adevărată a lumii spirituale ne-ar rămâne ascunsă. Dacă ar fi vorba de simbolism sau alegorie, nu le-aş fi dat expresie".

Drumul atât de iudividual al discipolilor cuprinde tatonări, revelări de datorii karmice, confruntări cu forţe ostile evoluţiei umane – *Lucifer* (Ispititorul) şi *Ahriman* (Potrivnicul). Dar chiar dintru început este prezentă *Fiinţa lui Hristos*. În tabloul întâi al dramei ***Poarta iniţierii*** se vorbeşte despre Hristos ca întruchipare a Adevărului şi Binelui, spre care se străduie cei aflaţi sub îndrumarea lui Benedictus. Maria, discipolul său cel mai apropiat, a dus într-o viaţă mterioară – ca misionar – mesajul creştinismului unor popoare care nu auziseră încă de Hristos. De la o dramă la alta, discipolii se confruntă cu şirul mereu mai rafinat al iluziilor, care urmeză din aproape nivelul treptelor cucerite. Este o luptă în a te menţine continuu treaz, pentru că o dată scăpat de o iluzie nu înseamnă că nu vei fi atacat poate chiar imediat de o alta, o dată o treaptă atinsă, nu înseamnă că drumul cunoşterii spirituale, al iniţierii, este împlinit. Încercările continuă şi de cele mai multe ori abia acestea arată unde te afli. Treptat însă discipolul ajunge să-şi înţeleagă drumul, rostul, locul, responsabilităţile. „Cercul strâmt al unei clipe" se dilată şi el îşi vede viaţa actuală ca fiind vadul în care se varsă atât curentul „avuţiilor" karmice – datoriile şi împlinirile sale din vieţi trecute – dar şi curentul cerinţelor venind dinspre viitor. Libertatea capătă pentru

el alte valențe; în făptuirile sale, el nu se ma raportează doar la cei cu care a împletit, de-a lungul altor vieți, acel nod al destinului, ci se integrează conştient evoluției omenirii, evoluție de care depinde însăşi evoluția Cosmosului.

Ar fi greşit să credem – spune Rudolf Steiner – că esența inițierii a rămas aceeaşi în decursul timpurilor, că omul modern, occidentalul, ar trebui să parcurgă, aceleaşi trepte ca în inițierea de odinioară, când drumul era acelaşi pentru toți. Împlinită în afara sanctuarelor sacre, fără ritualuri, axată în esență pe dezvoltarea directă a capacităților sufleteşti, inițierea modernă poate – până la o anumită treaptă – să fie atinsă fără îndrumări personale exterioare; ea comportă căi diferite, corespunzător destinelor individuale. Caracterul fundamental al vechii înțelepciuni – spune Rudolf Steiner în ***Cerința social fundamentală a epocii noastre*** [5] – era acela de a ajunge la înțelegerea, la cunoaşterea omului pornind de la cunoaşterea lumii. Astăzi – şi în viitor – omul trebuie să meargă, în dezvoltarea sa, de la cunoaşterea de sine spre cunoaşterea lumii; cunoaşterea de sine trebuie să se lărgească până la cunoaşterea lumii. Această înstăpânire a noului curent – inițierea modernă – o vom găsi în finalul dramei ***Păzitorul pragului***, când deținătorii vechii înțelepciuni vor lăsa liber accesul la comorile lor. Înainte de aceasta însă trebuia ca „un om să fi turnat ştiința întemeiată numai pe rațiune şi simțuri în astfel de forme care pot permite înțelegerea reală a lumii spiritului". Este ceea ce a izbutit să facă Johannes Thomasius. El realizează o operă care, în limbajul ştiinței, aduce dovada realităților spirituale. Sosise clipa în care înțelepciunea sacră trebuia să se unească cu gândirea umană, căutătoare a adevărului, în afara drumului mistic. Gâdirii umane actuale nu îi este suficientă simpla credință.

În totalitatea lor, dramele nu numai că ne oferă o imagine concretă a problematicii existențiale a omului secolului tehnotronicii, secol în care *aparaturi supertehnologizate*, mult mai „puternice", mult mai „sensibile", mult mai „inteligente" par a ne pune – cu intransigența Sfinxului de la poarta Tebei – întrebarea: „*Omule, cine eşti tu, de fapt?*" Dar putem afirma că ele duc mai departe însăşi problematica lui Faust, a omului ce caută cunoaşterea cu orice preț – chiar prin confruntarea nemijlocită cu forțele Răului. Dramele aduc şi soluții concrete, valabile pentru fiecare din noi, oameni capabili de evoluție prin efort individual intens. Desluşim în ele – cu precădere în drama ***Poarta inițierii*** – şi strădania de a oferi soluții la problematica relației om-societate intens industrializată.

Jucate pentru prima dată la München, tensiunea şi entuziasmul apărute în cadrul repetițiilor şi al spectacolelor, ecoul pe care l-au stârnit în publicul cunoscător al antroposofiei, naşte nevoia stringentă a construirii unei clădiri care să slujească de teatru pentru aceste drame. Clădirea – *Johannesbau* – urma să poarte numele personajului principal al dramelor, Johannes Thomasius. Era începutul drumului care avea să ducă – cu sinuozitățile implicite – la înălțarea *Goetheanumului* din Dornach (lângă Basel), clădire considerată actualmente în Elveția monument de

arhitectură. Este demn de remarcat faptul că, de decenii, Goetheanumul este singurul loc din lume în care atât *Faustul* lui Goethe – partea I şi a II-a – cât şi dramele-misterii sunt reprezentate integral.

Este o împlinire, un răspuns la chemarea gravă ce răsună din aceste drame-misterii, aceea de a întrupa ţelurile lumii divine în opera conştientă a oamenilor.

ADRIANA ONOFREI şi GHEORGHE PAXINO
Michaeli, toamna 1999

NOTE

1. Vezi Mircea Eliade, *Mituri, vise şi mistere*, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1998.

2. Rudolf Steiner, ***Povestea vieţii mele***, GA 28, Editura Princeps, Iaşi, 1994.

3. J.W. Goethe, *Faust*, traducere Şt. Aug. Doinag, Editura Univers, Bucureşti, 1982.

4. Rudolf Steiner, ***Teze antroposofice***, GA 26, Editura Ramida, Bucureşti, 1994; Triade, Cluj-Napoca, 2004.

5. Rudolf Steiner, ***Die soziale Grundforderung unserer Zeit – in geenderter Zeitlage***, GA 186. Vezi şi ***Esoterismul creştin***, GA 94, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1998.

Rudolf Steiner

POARTA INIŢIERII

UN MISTERIU ROSICRUCIAN PRIN RUDOLF STEINER

GA 14

CUPRINS

PERSONAJE

a) DIN PROLOG ŞI INTEMEZZO:	**Sophia** **Estella** **Doi copii**
b) DIN MISTERIU:	**Johannes Thomasius** **Maria** **Benedictus** **Theodosius**, al cărui prototip se revelează pe parcursul acțiunii ca Spiritul iubirii **Romanus**, al cărui prototip se revelează pe parcursul acțiunii ca Spiritul inițiativei **Retardus**, acționând doar ca spirit **German**, al cărui prototip se revelează pe parcursul acțiunii drept creierul Pământului

Helena, prototipul căreia se revelează pe parcursul acțiunii ca Lucifer

Philia
Astrid
Luna
} prietenele Mariei, prototipul lor revelându-se pe parcursul acțunii ca spirite ale forțelor sufleteşti ale Mariei

Profesorul Capesius
Doctorul Strader

Felix Balde, ca purtător al Spiritului naturii
Doamna Balde
Cealaltă Maria, revelându-se pe parcursul acțiunii ca sufletul iubirii
Theodora, văzătoare
Ahriman, acționând doar ca suflet
Lucifer
Spiritul elementelor, acționând doar ca spirit
Un copil, care pe parcursul acțiunii se revelează ca un suflet tânăr

Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

GA 14

PROLOG

Camera Sophiei. Tonalitate galben-roşiatică. Sophia cu cei doi copii ai ei, un băiat şi o fată, apoi Estella

COPIII (cântă, acompaniați la pian de Sophia):

Lumina Soarelui inundă
Al spațiului larg,
Al păsărilor cânt răsună-n
Văzduhul înalt,
Sug plantele haru-ncolțirii
Din sân de pământ,

Şi-al omului suflet se-nalţă
Pios mulţumind
Spre spiritele lumilor.

SOPHIA: Şi-acum, copii, treceţi în camera voastră şi gândiţi-vă la cuvintele pe care le-am învăţat.
(Sophia îi conducc pe copii. Intră Estella.)

ESTELLA: Bine te-am găsit, dragă Sophia. Sper că nu te deranjez.

SOPHIA: Nu, buna mea Estella. Fii binevenită.
(O invită pc Estella să ia loc, apoi se aşază şi ea.)

ESTELLA: Ai veşti bune de la soţul tău?

SOPHIA: Foarte bune. Îmi scrie că îl interesează Congresul psihologilor, deşi modul cum sunt tratate multe probleme importante cam lasă de dorit. Ca cercetător al sufletelor, îl interesează cum anume un fel de miopie spirituală îi împiedică pe oameni să aibă o perspectivă liberă asupra esenţei problemelor.

ESTELLA: Intenţionează să vorbească şi el despre o temă importantă, nu?

SOPHIA: Da, o temă care şi lui şi mie ne pare foarte importantă. E drept că nu-şi face nici o iluzie privind efectul expunerilor lui, dat fiind modul cum participanţii la Congres îşi concep reprezentările lor ştiinţifice.

ESTELLA: O dorinţă m-a adus la tine, dragă Sophia. N-am putea petrece seara asta împreună? Se joacă astăzi *Dezmoşteniţii trupului* şi ai sufletului şi n-ai putea să-mi faci o bucurie mai mare decât să mergem împreună.

SOPHIA: Ai uitat, dragă Estella, că tocmai în seara asta are loc la Societatea noastră reprezentaţia pentru care ne pregătim de mult timp.

ESTELLA: O, da, am uitat. Mult mi-aş fi dorit să pot petrece seara asta cu vechea mea prietenă. M-aş fi bucurat din toată inima să aruncăm împreună o privire în adâncurile vieţii de astăzi. Dar lumea ideilor tale, atât de străină mie, o să-mi distrugă şi ultima rămăşiţă din legătura frumoasă care ne uneşte sufletele încă de când eram pe băncile şcolii.

SOPHIA: Mi-ai spus de multe ori aceste lucruri şi totuşi, de fiecare dată, a trebuit să recunoşti că deosebirea dintre convingerile noastre n-ar trebui să ridice un zid între sentimentele pe care le nutrim, încă din tinereţe, una pentru alta.

ESTELLA: E adevărat că am spus-o de multe ori. Dar mereu se trezeşte în mine o amărăciune când văd cum, cu fiecare an, te înstrăinezi de lucrurile care, pentru mine, reprezintă o valoare în viaţă.

SOPHIA: Am putea însemna mai mult una pentru cealaltă, tocmai atunci când am

admite situația la care am ajuns prin predispozițiile noastre diferite.

ESTELLA: O, de câte ori nu-mi spune rațiunea că ai dreptate în această privință. Şi totuşi este ceva în mine care se revoltă față de felul în care concepi tu viața.

SOPHIA: Recunoaşte atunci sincer că îmi pretinzi să-mi reneg sâmburele cel mai lăuntric al ființei.

ESTELLA: Da, aş accepta toate în afară de un singur lucru. Pot foarte bine să-mi imaginez că oameni cu concepții diferite despre viață se pot întâlni printr-o afinitate a sentimentelor. Dar orientarea ideilor tale îți impune, pur şi simplu ca o necesitate interioară, să adopți o atitudine orgolioasă. Sunt oameni care pot foarte bine să conviețuiască acceptând că părerile lor nu coincid şi că provin din puncte de vedere diferite, dar că şi unele şi celelalte îşi au rațiunea lor. Concepția ta însă se crede a fi cea mai profundă din toate. Le consideră pe celelalte drept expresia unei trepte inferioare a umanității.

SOPHIA: Ar trebui totuşi să ştii, pentru că am discutat de multe ori acest lucru, că cei care împărtăşesc ideile mele nu măsoară, la urma urmelor, valoarea reală a omului după ceea ce crede sau ştie omul. Şi chiar dacă noi credem că fără înțelegerea vie a ideilor noastre nu poți înțelege adevăratul sens al vieții, ne străduim totuşi cât se poate să nu supraapreciem meritul celor cărora le este dat să fie în slujba concepției noastre despre viață.

ESTELLA: Tot ce spui pare foarte frumos. Îmi rămâne însă un ghimpe. Nu pot să trec peste faptul că un mod de a privi lumea, care se consideră foarte profund, poate să ducă, din pricina iluziei profunzimii, numai la o anumită superficialitate. Îmi eşti o prietenă prea bună ca să mă refer la prietenii tăi care au aceeaşi concepție ca şi tine şi care nu jură decât pe ideile voastre, afişând în mod lamentabil o aroganță spirituală, deşi vidul şi banalitatea lor sufletească apar din fiecare cuvânt şi din toată purtarea lor. Nu vreau să mă refer nici la faptul că tocmai unii dintre adepții voştri se poartă atât de urât şi sunt atât de insensibili față de semenii lor. Sufletul tău mare nu s-a dat niciodată înapoi de la datoriile pe care viața de zi cu zi le pretinde fiecărui om care ar trebui să fie numit bun în adevăratul sens al cuvântului. Dar faptul că astăzi mă laşi să merg singură acolo unde vorbeşte adevărata viață artistică îmi dovedeşte că ideile despre această viață provoacă şi în tine – iartă-mi expresia – o anumită superficialitate.

SOPHIA: Şi în ce constă această superficialitate?

ESTELLA: Mă cunoşti de atâta timp şi ştii bine cum am luptat să mă smulg dintr-o viață în care, zi de zi, nu se aleargă decât după lucrurile impuse de tradiție sau de părerile banale. Am căutat să descopăr motivul pentru care atâția oameni, în aparență nevinovați, trebuie să sufere. M-am străduit să înțeleg atât abisurile cât şi culmile vieții. În măsura în care îmi este accesibil, am căutat în ştiință să găsesc explicații. Să pornim de la un exemplu pe care ni-l aduce chiar

momentul de față. Am înțeles ce este arta adevărată. Am credința că înteleg cum cuprinde ea esența însăşi a vieții, aducând în fața sufletului nostru realitatea supremă, adevărată. Am impresia că simt pulsul timpului nostru când o las să acționeze asupra mea. Şi mă îngrozesc dacă acum va trebui să mă gândesc: Tu, dragă Sophia, preferi acestei arte, pline de viață, ceva care mi se pare că nu este decât un gen didactico-alegoric învechit, care ia marionetele drept oameni vii şi care admiră întâmplările simbolice, aflate atât de departe de tot ce face zilnic apel la mila şi la compasiunea noastră.

SOPHIA: Draga mea Estella, tu nu vrei să înțelegi faptul că viața cea mai bogată poate fi tocmai acolo unde tu nu vezi decât gânduri inventate. Şi nu vrei să înțelegi că există oameni care pot considera drept săracă realitatea ta plină de viață, dacă ea nu este raportată la lucrul din care izvorăște. O să îți pară dure multe din cuvintele mele. Prietenia noastră însă cere o sinceritate deplină. Tu, ca mulți alții, nu cunoşti din ceea ce se numeşte spirit decât acea parte care este purtătorul cunoaşterii; tu nu concepi decât partea gânditoare din spirit. Dar spiritul viu, creator, care plăsmuieşte cu putere elementară oamenii, aşa cum forțele germinative plăsmuiesc ființe în natură, pe el nu vrei să-l admiți. Tu, de pildă, ca atâția alții, numeşti, în materie de artă, naiv şi original ceva ce, de fapt, după mine, neagă spiritul. Felul nostru de a vedea lumea uneşte o libertate deplin conştientă cu forța naivă a devenirii. Noi acceptăm în mod conştient ceea ce este naiv şi prin asta nu îi răpim prospețimea, plenitudinea şi obârşia. Tu crezi că omul poate doar să gândească asupra caracterului omenesc; acesta ar trebui să se formeze de la sine. Tu nu vrei să vezi cum gândul se cufundă în Spiritul creator, ajungând până la obârşia existenței şi dezvăluindu-se ca însuşi germenele creator. Aşa cum forțele de germinație nu învață mai întâi planta cum să crească, dar se revelă ca ființe vii în ea, nici ideile noastre nu ne învață: ele ne străbat aprinzând viață, dăruind viață ființei noastre. Acestor idei pe care mi le-am însuşit le datorez tot ce dă, pentru mine, un sens vieții. Nu le datorez numai curajul, dar chiar şi întelegerea şi forța de a spera să pot face din copiii mei nu numai oameni care, în sensul tradițional, ştiu să muncească şi să fie folositori în viața exterioară, ci să fac din ei şi oameni plini de pace şi de mulțumire în suflet. Şi ca să nu mă las antrenată în detalii, vreau să-ți mai spun ceva: că visurile pe care ți le faci, împreună cu atâția alții, se vor putea realiza numai atunci când oamenii vor reuşi să unească ceea ce ei numesc realitate de viață cu experiențele mai profunde, pe care tu le-ai numit de atâtea ori himere şi visuri. O să-ți pară curios poate, dacă am să-ți spun că atâtea lucruri pe care tu le iei drept artă pură eu le simt ca o critică sterilă a vieții. Pentru că nu se va astâmpăra nici o foame, nu se va usca nici o lacrimă, nu se va descoperi nici o rădăcină a decăderii, atâta timp cât vom înfățisa numai partea exterioară a foamei, a fețelor înlăcrimate şi a oamenilor decăzuți. Aşa cum sunt prezentate de obicei aceste lucruri pe scenă, ele sunt foarte departe de adevăratele profunzimi ale vieții şi de legăturile care îi unesc pe oameni.

ESTELLA: Să nu crezi cumva că nu te înțeleg când vorbești așa; numai că îmi dovedești că preferi să savurezi utopiile, în loc să privești adevărurile vieții. Aici drumurile noastre se despart. Trebuie să renunț în seara asta la prietena mea.

(se ridică.) Acum trebuie să te las; sper totuşi să păstrăm vechea noastră prietenie.

SOPHIA: Trebuie să rămânem de fapt prietenele de altădată.

(În timp ce rosteşte ultimele cuvinte, Sophia îşi conduce până la uşă prietena. Corina cade.)

Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

GA 14

TABLOUL ÎNTÂI

O cameră în care predomină culoarea trandafirie. La dreapta, cum priveşti dinspre spectatori, se vede uşa unei săli de întruniri; cei adunați în sală ies pc rând, fiecare mai zăbovind pentru un timp în cameră. Ei discută asupra diverselor problemc sugerate de conferința la care au asistat în sală. Primii care intră sunt Maria şi Johannes; alții li se alătură. Conferința s-a terminat deja de câtva timp. Discuțiile care urmează sunt o continuare a convorbirilor avute în sală.

MARIA:
Mă frământ mult, prietene,
Când văd cum se-ofileşte spiritul şi sufletul tău,
Şi văd fără de roade prietenia frumoasă
Care de zece ani ne leagă.
Chiar ora asta plină,
În care toate cele auzite
Lumină-au aruncat peste întunecimi în suflet,
Ea, ție, doar umbre ți-a adus.
Şi inima mea a simțit
Ce-adânc ai fost rănit
După multe din cuvintele
Rostite adineaori de către vorbitorul nostru.
....
Priveam cândva în ochii tăi.
Oglindeau numai bucurie
În fața esenței tuturor lucrurilor,
Iar sufletul tău prindea 'n-imagini de frumusețe pline
Ceea ce lumina Soarelui şi aerul,
Inundând corpurile
Şi revelând enigma existenței,
Pictează-n clipele fugare.

Încă nu-ţi era mesteră mâna
Să poată-ncorpora în splendoarea culorilor
Ceea ce, plin de viaţă, plutea
În faţa sufletului tău.
În inima noastră totuşi trăia
Credinţa frumoasă că, sigur,
Viitorul va aduce, această măiestrie a mâinii,
Sufletului ferice,
Atât de intim-adânc revărsat
În temeliile faptelor.
Iar ceea ce forţa căutătoare a spiritului
Revelă atât de minunat din fiinţa existentei,
Va revărsa în inimile oamenilor
Încântări sufleteşti
Din plăsmuirile artei tale.
Aşa gândeam noi în acele timpuri, –
Din talentul tău izvorând salvarea viitorului,
'n-oglinda supremei frumuseţi.
Aşa se contura în mine ţelul sufletului tău.
Dar stinsă îmi apare acuma
Întreaga forţă dinlăuntrul tău,
Şi moartă bucuria ta de a crea;
Iar braţul tău care mânuia sigur pensula,
Cuprins de prospeţime tinerească,
Pare ca de paralizie prins.

JOHANNES THOMASIUS:
Doare, dar aşa-i.
Simt că-i stius
Al sufletului foc de-odinioară.
Lipsit de interes priveşte ochiul meu
Splendoarea pe care-a Soarelui lumină
O răspândeşte peste lucruri.
Rămâne inima nepăsătoare
Când unduiri de aer
Adie-n jurul meu.
Şi mâna nu se mişcă
Să fixeze, într-un prezent care rămâne,
Ceea ce puterile elementelor
Scot iute-n faţa simţurilor,
Ca prin vrajă,
Din temeliile existentei.
O ceaţă se întinde peste întreaga-mi viaţă.

MARIA:
Adânc deplâng
Că astfel ţi s-a întâmplat
Cu ceea ce mie-mi este bunul suprem,

Izvor de viată sfântă.
O, prietene, în acel joc schimbător
Pe care oamenii îl numesc existență
E-ascunsă o eternă viața spirituală.
Şi fiecare suflet țese-n ea.
Mă simt în aceste forte spirituale
Ce acționează ca-n adânc de mare,
Iar viețile umane le văd
Ca unduire-a valurilor la suprafața apei.
Mă simt că-s una cu întregul rost al vieții,
Spre care fără hodină oamenii tind,
Şi care-mi apare
Doar ca revelație a ființei lor proprii.
Acest tel l-am văzut unindu-se adesea
Cu sâmburele sufletesc al unui om,
'nălțându-l pe cele mai înalte culmi
Pe care inima le poate dori.
Aşa cum însă el trăieşte-n mine,
Se-arată a aduce roadă rea,
De-ndată ce ființa mea
Se-apropie de ființa altor oameni.
Acest destin al meu se-arată
Și-n tot ce-am vrut să îți dau ție
Care te apropiai de mine cu iubire.
Ai vrut să mergi curajos lângă mine
Pe-acele căi ce urmau să te ducă
La o creație nobila.
Și ce s-a petrecut acum!
Ce mi se revelează mereu ca viața cea mai pură
În adevărul ființei sale proprii,
A fost moarte pentru sufletul tău.

JOHANNES: Aşa e.
Aceeaşi forță ce poartă sufletul tău
În luminoase înalturi de cer,
Dacă o trăiesc împreună cu tine,
Pe mine vrea să mă arunce
'n-adâncurile întunecate ale morții.
Când tu, pe când abia mijea prietenia noastră,
M-ai dus spre revelația care
Lumină răspândeşte în întunecimile
În care-n fiece noapte, fără să ştie,
Sufletul omului trece la viață –
Acolo unde călătoreşte
Ființa rătăcindă a omului
Când bezna morții pare a-şi bate joc
De sensul adevărat al vieții –

Când îmi arătai adevărul
Despre repetarea vieților,
Atunci puteam să mă gândesc
Că voi reuşi să devin
Un adevărat om al spiritului.
Atunci îmi părea sigur
Că ochiul de artist, acuitatea sa
Şi-ntreaga siguranță a creației artistice
Vor înflori întâia oară
Prin forța nobilă a focului tău.
Şi am lăsat să acționeze asupra-mi acest foc,
Iar el mi-a răpit forțele sufleteşti
Ce-n mod armonios se revărsau.
Întreaga mea credință-n lume
Fu stearsă fără milă din inima mea.
Şi-acum am ajuns atât de departe
Încât, în fața revelației lumilor spirituale,
Nu-mi mai este clar
De trebuie să mă-ndoiesc sau să cred.
Şi nu mai am nici forța de-a iubi
Ceea ce vorbeşte,
În tine, frumusețea spiritului.

MARIA: De ani de zile trebuie să recunosc
Că felul meu de-a viețui Sinea spirituală
Se transformă în contrariul său
Când străbate firea altor oameni.
Şi trebuie chiar să văd
Ce binefăcătoare-i forța spirituală
Când ea ajunge-n sufletele omeneşti pe alte căi.
(Intră Philia, Astrid, Luna.)
Ea se exprimă în cuvânt,
Cuvântul însă se transformă-n forță
Ce-ndrumă modul de-a gândi al omului
Spre înălțimile cosmice.
Acolo unde înainte doar gânduri triste trăiau,
Acolo, ea bucurii creează;
Şi este-n stare să transforme
Fulgurarea spiritului
În demnă şi gravă trăire;
Ea dă ființei umane un caracter ferm.
Iar eu, eu sunt cuprinsă cu totul
De-această forță spirituală,
Şi sunt nevoită să văd
Că duce cu sine
Dureri şi distrugeri când,
Din inima mea,

Spre alte inimi se varsă.

PHILIA: Părea că răsună un adevărat cor
(Intră profesorul Capesius şi doctorul Strader)
În cercu-n care am fost cu toții
Adineaori strânşi.
Erau armonii multe,
Dar multe
Şi disonanțele aspre.

MARIA: Când în fața sufletului se-nfățişează astfel
Cuvintele mai multor oameni,
E ca şi cum întregul chip
Al omului dintru-nceputuri
Ar fi prezent prin ele, tainic.
Îl vezi împărțit în multe suflete,
Aşa precum lumina, una,
Se revelează-n curcubeu
În multele culori.

CAPESIUS: Şi astfel, prin muncă aspră, ani în şir,
S-a cercetat esența multor epoci,
Căutând tot ceea ce
Trăia în spiritele oamenilor
Care voiau să explice temeiurile existenței
Şi să dea muncii lor
Un țel plin de viață.
S-a crezut a fi înviat în sufletul propriu
Înalta putere a gândirii,
Precum şi enigma unor destine.
Se putea crede că sunt resimțite lăuntric
Temeinice reazeme pentru orice judecată,
Când noi trăiri întrebătoare
În fața sufletului stăruiau.
Dar reazemele se clatină,
Surprins fiind de mult deja, şi-acum din nou,
Prin ce am ascultat mirat adineaori,
De modul de gâtidire
Cultivat aici;
Se clatină cu totul când cuget
Ce puternică se dovedeşte-n viață
Influența acestui mod de a gândi.
Atâta vreme n-am avut decât un scop:
Ce am descoperit din tainele timpurilor
Să pot exprima în cuvinte
Care să poată cuprinde şi zgudui inima omului.
Şi plin de bucurie eram

Când doar un colț
Din inimile celor ce mă ascultau
Îl puteam înflăcăra pe de-a-ntregul.
Mi se părea că ceva am izbutit.
Nu pot de insuccese să mă plâng.
Dar orice activitate de acest gen
Mă putea conduce
Doar la a recunoaşte acea părere,
Atât de prețuită şi răspândită
În lumea oamenilor de actiune:
În viața reală, gândurile
Nu sunt decât palide umbre.
E drept, ele pot fecunda
În viața noastră puterile creatoare,
Dar nu lor le e hărăzit
Să le dea formă.
Şi eu de mult mi-am însuşit
Acest cuvânt modest:
Acolo unde acționează doar palidă gândire,
Viața şi tot ce e legat de ea
Ajunge a fi paralizată.
Mai tare decât cele mai mature cuvinte,
Cu conținutul lor artistic bogat,
Se dovedeşte-n viață
Talentul ca dar al naturii,
Se dovedeşte destinul.
Povara-colos a tradiției,
Coşmarul prejudecăților,
Vor înăbuşi întotdeauna
Forța celor mai bune cuvinte.
Dar ceea ce aici se arată
Dă mult de gândit celor ca mine.
Îmi pare de-nțeles atare influență
Acolo unde un spirit de sectă prea înflăcărat,
Năvală dând peste oameni,
Le zăpăceşte numai sufletele.
Aici însă nu se vede un astfel de spirit.
Iar sufletului doar prin rațiune i se vorbeşte.
Şi totuşi: prin cuvinte sunt create
Adevărate forțe de viață,
Şi ele vorbesc inimii în adâncuri.
Chiar imperiul voinței
Este cuprins de acel ceva ciudat,
Ce ar apărea doar ca o palidă gândite
Acelora care, asemenea mie,
Merg pe căi învechite.

Sunt cu totul neputincios
Să neg o astfel de înrâurire.
În ce mă priveşte însă,
Eu nu mă pot supune ei.
Atât de ciudat îmi vorbesc toate astea;
E ca şi cum n-ar depinde de mine
Să resping cele viețuite.
Îmi pare aproape că acest „ceva"
Nu poate tolera în sine
Felul meu de-a fi.

STRADER: Subscriu cu totul
La cele ce tocmai ați rostit.
Aş vrea chiar să subliniez
Că influența pe care ideile o au
Asupra sufletului, care astfel înfloreşte,
Nu trebuie să hotărască-n nici un fel
Câtă valoare de cunoaştere ascund în ele.
Trăieşte în gândirea noastră
Adevăr sau eroare,
Asta o poate stabili doar
Sentința justă a adevăratei cunoaşteri.
Şi nimeni n-ar trebui să nege
Că doctrinele expuse aici cu aparență clară,
Soluții vrând să dea
Enigmelor supreme ale vieții,
Nu rezistă unui examen serios.
Seducător i se vorbeşte-aici spiritului uman,
Şi ispiteşte totuşi doar inima credulă;
Se socoate că se deschid uşi într-un domeniu,
La pragul căruia se opreşte nedumerită şi umilă
Orice cercetare sever chibzuită.
Iar cel ce se consacră fidel
Acestei cercetări,
Se cade să recunoască faptul
Că nimeni nu poate să ştie
De unde curg izvoarele gândirii
Şi unde zac temeliile existenței.
Chiar dacă sufletului care, plin de râvnă,
Ar voi să descopere ce se află-ndărătul întregii cunoaşteri,
Îi va fi foarte grea o astfel de mărturisire,
Sufletului gânditorului, fiecare privire,
Fie că ea tinde spre exterior
Sau e îndreptată spre înlăuntru,
Îi impune să accepte limitele cunoaşterii.
Negând rațiunea
Şi ceea ce ne dă experiența,

Ne cufundăm în abis;
Şi oricine e-n stare să vadă
Cât de puţin se împacă modul nostru de gândire
Cu ceea ce trece aici
Drept noua revelaţie.
Nu este nevoie de prea multă trudă
Pentru a demonstra cât de complet îi lipseşte
Ceea ce dă sprijin ferm oricărei gândiri
Şi un simţ al siguranţei.
Această nouă revelaţie poate încălzi inimile;
Gânditorul nu va vedea în ea decât un vis utopic.

PHILIA: Aşa va vorbi-ntotdeauna
Ştiinţa dobândită
În exactitate şi prin intelect.
De altceva însă are nevoie sufletul
Care trebuie să creadă în el însuşi.
Desigur, el va asculta-ntotdeauna
Cuvintele care-i vorbesc despre spirit.
Ce-a presimţit deja confuz,
Va căuta să înţeleagă.
A vorbi despre necunoscut,
Îl poate ispiti pe gânditor;
Dar niciodată inimile oamenilor.

STRADER: Eu pot simţi
Câte se află cuprinse într-o atare obiecţie.
Ea loveşte în simplii gânditori
Care doar torc firul gândirii
Şi se întreabă care sunt consecinţele,
Despre care şi-au făcut mai întâi opinia lor.
Obiecţia pe mine nu mă poate atinge.
Eu nu m-am dăruit gândirii,
Condus de cauze exterioare.
Copil fiind, am crescut
Printre oameni pioşi
Şi am văzut obiceiuri
Care-mi îmbătau simţurile
Prin imaginea acelei împărăţii cereşti
Ce-i poate fi zugrăvită omului naiv
Spre o deplină consolare.
În sufletul meu de băiat,
Am trăit cele mai adevărate bucurii
Când îmi înălţam privirea
Spre cele mai înalte lumi spirituale;
Iar ruga era o nevoie a inimii mele.
Apoi am fost educat într-o mânăstire,

Călugării fiindu-mi profesori;
Dorul meu cel mai adânc,
Precum şi dorinţa părinţilor mei,
Era să devin eu însumi călugăr.
Eram în ajunul sfinţirii mele ca preot.
O întâmplare m-a-mpins afară din mănăstire.
Dar trebuie să-i fiu recunoscător acestei întâmplări.
Pentru că sufletului meu
De mult îi fusese răpită pacea tăcută,
Când acea întâmplare l-a salvat.
Atâtea lucruri cunoscusem
Ce nu-şi au loc în lumea monahală.
Cunoaşterea naturii mi-a parvenit
Din scrieri care îmi erau interzise.
Aşa am cunoscut cercetarea nouă –
Şi greu mi-a fost să mă orientez în ea.
Am cercetat mai multe căi.
Ce-i drept, n-am născocit
Ce mi s-a arătat ca adevăr.
În lupte aprige,
Mi-am smuls din spirit
Ce în copilărie îmi adusese fericire şi pace.
Eu pot să-nţeleg orice inimă
Căreia îi este dor de înalturi.
Dar recunoscând drept un vis
Ceea ce îmi dăruise formaţia spirituală primită,
A trebuit să-mi găsesc un sol ferm,
Cum numai ştiinţa şi cercetarea pot să-l creeze.

LUNA: Fiecare poate să-nţeleagă-n felul lui
Unde este sensul, ţelul vieţii.
Desigur, mie-mi lipseşte cu totul capacitatea
De-a verifica, prin ştiinţa epocii noastre,
Învăţătura spirituală ce o primesc aici.
Dar simt limpede în inima mea
Că, fără de ea, sufletul meu ar muri,
Cum moarte ar fi, fără sânge, mădularele mele.
Dumneata, doctore dragă, spui multe
Pentru a ne combate pe noi.
Şi ceea ce ne-ai spus adineaori
Despre luptele domniei tale cu viaţa
Conferă greutate acestor cuvinte,
Chiar şi pentru acei oameni
Ce nu-s în stare să-ţi urmărească discursul.
Trebuie însă mereu să mă-ntreb
(Intră Theodora)
De ce mintea dreaptă-a omului

Trebuie să accepte ca de la sine-nțeles
Cuvântul despre spirit,
Pe care-l va primi întotdeauna cu un cald interes,
Şi de ce e cuprinsă de răceală
Când vrea să-şi caute hrana sufletească
În cuvinte ca cele pe care tocmai le-ai rostit.

THEODORA: Deşi trebuie să mă simt bine
În acest cerc,
Discuțiile pe care astăzi le aud aici
Îmi par totuşi străine.

CAPESIUS: De ce străine?

THEODORA: Nu ştiu uici eu.
Maria, spune tu.

MARIA: Prietena noastră ne-a descris adesea
Întâmplarea stranie trăită de ea.
Într-o zi s-a simțit ca transformată,
Şi n-a putut găsi înțelegere nicăieri.
Ființa ei isca uimire peste tot,
Până ce a intrat în cercul nostru.
Nu spun că noi am înțelege
Ceea ce nu are comun cu nici un alt om;
Prin felul nostru de gândire însă
Câştigăm interesul deplin şi pentru lucrurile neobişnuite,
Şi orice fel de a fi
Îşi are importanță pentru noi.
Prietena noastră a avut
În viața ei un moment
În care a simțit dispărând
Tot ce ținea de cursul vieții sale.
Trecutul era ca şters din sufletul ei.
De când s-a produs această transformare,
Acea stare sufletească se repetă mereu.
Durează, de fiecare dată, puțin.
În restul timpului este asemenea celorlalți.
Când e cuprinsă însă de această stare,
Îi lipseste cu totul
Darul de a-şi aminti.
Îi luată atunci şi forta văzului.
Mai mult simte ce o înconjoară;
Nu vede nimic.
În ochii ei
Se aprinde o lumină ciudată.
În schimb, îi apar plăsmuiri

Care la-nceput semănau cu visul,
Dar care sunt acum atât de clare
Că nu pot fi-nțelese decât ca prevestire
A unui viitor îndepărtat.
Am fost adesea martori la aceste lucruri.

CAPESIUS: Tocmai asta este
Ce-mi place atât de puțin
În cercul acesta:
Se amestecă superstiția
Cu logica şi rațiunea.
Aşa s-a-ntâmplat pretutindeni
Unde omul a mers pe astfel de căi.

MARIA: Puteți vorbi astfel
Pentru că încă nu ştiți
Cum privim noi aceste lucruri.

STRADER: În ce mă priveşte,
Vă mărturisesc liber
Că-mi place mai mult
Să aud despre astfel de revelații
Decât despre discutabilele învățături spirituale.
Pentru că, deşi îmi lipseşte soluția
În dezlegarea enigmei unor astfel de visuri,
Văd totuşi o stare de fapt.
Desigur, nu e posibil
Să vedem o probă
A acestui fel straniu de spiritualitate.

MARIA: S-ar putea să apară din nou.
Mi s-a părut
Că faptul acela straniu
Ar vrea din nou să se ivească.

THEODORA: Mă simt silită să vorbesc:
În fața spiritului un tablou mi-apare în raze de lumină.
Din el aud cuvinte răsunând:
Mă simt în timpurile viitoare
Şi pot vedea oameni
Ce nu sunt încă-n viață;
Şi ei văd tabloul,
Şi ei aud cuvintele
Care sună astfel:
Ați trăit în credință,
Ați fost mângâiați în speranță,
Acum fiți consolați prin clarvedere

Şi fiţi întăriţi prin mine.
Eu trăiam în sufletele
Ce-n ele însele m-au căutat
Prin cuvântul trimişilor mei,
Prin forţa evlaviei lor.
Voi aţi văzut lumina simţurilor;
În împărăţia creatoare a spiritului trebuia să credeţi.
Acum aţi cucerit
O picătură din darul sublim al clarvederii.
O, simţiţi-l în sufletul vostru.
……………………………………………………
O fiintă omenească
Se smulge din raza de lumină.
Aşa îmi vorbeste:
Vesteşte tuturor celor
Ce vor să te asculte,
Că ai văzut
Ceea ce oamenii vor avea de vieţuit.
Hristos trăi odinioară pe Pământ
Şi, drept urmare a acestei vieţi,
Pluteşte-n formă sufletească
În jurul devenirii omeneşti.
El s-a unit cu partea spirituală a Pământului.
Oamenii încă nu-l puteau vedea
În forma de existenţă în care se arăta,
Fiindcă fiinţei lor îi lipseau ochii spirituali
Ce abia mai târziu trebuiau să apară.
E-aproape viitorul
Când omul pământesc
Va fi dotat cu noua vedere.
Ce simţurile au văzut odiuioară,
Când Hristos era pe Pământ,
Va fi văzut de către suflete
Când timpul se va fi împlinit.
(Theodora iese.)

MARIA: E pentru prima oară
Când se manifestă de faţă cu mai mulţi;
Avea pornirea să o facă
Doar când doi-trei erau de faţă.

CAPESIUS: Îmi pare totuşi curios
Că a simţit ca o poruncă şi ca o nevoie
Impulsul de a face dezvăluirea aceasta.

MARIA: Aşa s-ar părea.
Noi însă cunoaştem felul ei.

Dacă-n acest moment
A vrut ca sufletul vostru să-audă
Glasul ei lăuntric,
E doar pentru că
Izvoru-acestui glas
Voia să vi se adreseze.

CAPESIUS: Privitor la acest dar al viitorului,
Despre care ea vorbea ca-ntr-un vis,
Am aflat că a vorbit adesea
Bărbatul care,
Mi s-a spus,
E sufletul acestui cerc.
Nu s-ar putea ca de la dânsul să parvină
Conținutul celor spuse de ea,
Şi ei doar formularea să îi aparțină?

MARIA: De-ar fi aşa,
N-ar fi important pentru noi.
Faptul s-a examinat cu grijă.
Prietena noastră nu cunoştea deloc
Expunerile Îndrumătorului nostru,
Înainte de a intra în acest cerc.
Şi nimeni dintre noi
Nu auzise înainte nimic despre ea.

CAPESIUS: Atunci, avem de-a face cu o stare care,
Contrar legilor naturii,
Apare frecvent
Şi trebuie considerată bolnăvicioasă.
Asupra enigmelor vieții poate hotări
Numai gândirea sănătoasă,
Izvorâtă dintr-o simțire trează.

STRADER: Dar faptul ne stă totuşi în față
Şi e important
Ce ni s-a spus adineaori;
Ne-ar putea sili,
Lăsând la o parte toate celelalte,
Să ne gândim la transmiterea ideilor
Prin forțe sufleteşti.

ASTRID: O, de-ați putea păşi pe tărâmul
De care gândirea voastră vrea să se ferească!
Precum zăpada în lumina Soarelui,
Aşa s-ar topi iluzia care face să apară
Străin şi ciudat, chiar bolnăvicios,

Ceea ce ne revelează asemenea oameni.
De fapt este semnificativ, dar bizar nicidecum.
Neînsemnată-mi apare minunea asta,
Când privesc miile de minuni
Ce zilnic mă înconjoară.

CAPESIUS: E totuşi altceva
Să recunoşti ceea ce există pretutindeni,
Şi altceva ce ni se-arată-aici.

STRADER: A vorbi despre spirit
Este necesar numai
Dacă ni se arată lucruri
Care nu fac parte din acel cerc
Strict limitat
Prin ştiința noastră.

ASTRID: Lumina vie a Soarelui,
În roua dimineții străluciud,
(Intră Felix Balde)
Izvorul care picură din stâncă
Şi tunetul ce bubuie din nori
Vorbesc o limbă spirituală:
Am încercat s-o înțeleg.
Despre sensul şi puterea ei,
În cercetarea domniilor voastre
Se vede doar un palid reflex.
Eu mi-am găsit fericirea sufletească
Atunci când mi-a pătruns în inimă acest fel de limbaj,
Pe care cuvântul omenesc şi învățătura spirituală,
Doar ele, mi l-au putut dărui.

FELIX BALDE: A fost acesta un adevărat cuvânt.

MARIA: Mă grăbesc să spun
Ce bucuroasă mi-e inima
(Intră doamna Balde)
Când văd întâia dată printre noi
Pe omul despre care ştiu atâtea lucruri,
Şi mi-a stârnit dorința
Să-l văd cât mai ades aici.

FELIX BALDE: Nu sunt obişnuit
Să intru-n legătură cu atâția oameni;
Şi nu sunt numai neobişnuit.

DNA BALDE: Ei da, ăsta e felul lui de-a fi,
Şi care ne sileşte la o totală izolare.

Ani în şir n-auzim aproape nimic altceva
Decât ce vorbim amândoi.
Şi dacă acest om iubit
(Arată spre Capesius)
Nu ar veni din când în când în căsuța noastră,
Aproape că n-am şti că mai trăiesc
Şi alți oameni în afară de noi.
Iar dacă cel care
A vorbit adineaori în sală,
Şi prin cuvintele lui frumoase
Atât de puternic ne-a stăpânit,
Nu l-ar fi întâlnit adesea pe Felix al meu
Când umblă după treburile lui,
N-ați fi ştiut nimic despre noi,
Oameni pierduți de lume!

MARIA: Şi profesorul vine pe la dumneavoastră?

CAPESIUS: Desigur, şi chiar pot spune
Că datorez acestei bune doamne
Recunoştinta mea cea mai adâncă.
Ea-mi dăruieşte din belşug
Ceea ce nimeni altul nu îmi poate da.

MARIA: De ce natură sunt aceste daruri?

CAPESIUS: Dacă e să povestesc despre asta,
Trebuie să amintesc un lucru
Ce pare în adevăr mai ciudat
Decât multe lucruri auzite aici,
Pentru că îi este mai grăitor sufletului meu.
Altunde n-aş putea rosti
Cuvintele care aici
Îmi par atât de uşor de rostit.
Sufletul meu are perioade
Când se simte pustiu şi sec.
E ca şi cum în mine
Izvorul cunoaşterii a secat;
Ca şi cum n-aş găsi cuvântul
Ce ar merita
Să fie reținut, auzit.
Când golul acesta spiritual mă cuprinde,
Mă refugiez în gurătatea tăcută,
Reconfortantă, a acestor oameni buni.
Şi doamna Felicia povesteşte,
În minunate imagini,
Despre ființe care, în țara viselor locuind,

În lumea basmelor,
Duc o viață foarte felurită.
Tonul povestirilor ei
Evocă legendele din timpuri de demult.
Eu nu o-ntreb de unde-şi ia cuvântul.
Gândesc atunci clar la un singur lucru –
Cum viață nouă mi se revarsă-n suflet
Şi cum e izgonită din mine
Orice paralizie sufletească.

MARIA: Faptul de a ne spune lucruri mărețe
Despre arta soției,
Se potriveşte de minune
Cu ceea ce Benedictus spunea
Privitor la izvoarele ascunse
Ale prietenului său.

FELIX BALDE: Cel care adineaori a vorbit,
(Intră Benedictus)
De parcă spiritul său ar zăbovi numai
În nemărginirile lumilor şi în eternitate,
Nu are nici un temei
Să vorbească prea mult despre naivitatea mea.

BENEDICTUS: Greşeşti, prietene,
Nespus de prețios îmi este fiece cuvânt al tău.

FELIX BALDE: A fost numai indiscreția mea,
Pornirea de a spune vrute şi nevrute,
Când mi-ați făcut adesea cinstea
Să vă-nsoțesc pe potecile noastre de munte.
Am îndrăznit să vorbesc
Numai pentru că mi-ați ascuns
Cât de multe ştiți dumneavoastră.
Dar timpul nostru a trecut;
Avem drum lung de mers
Pân' la căminul nostru plin de pace.

DNA BALDE: Adevărată-nviorare-i pentru mine
Că am fost şi eu o dată printre oameni.
Şi n-o să se repete des.
Lui Felix nu i se potriveşte altă viață
Decât aceea pe care-o duce-n munții lui.
(Felix şi doamna Balde ies.)

BENEDICTUS: Femeia are-n adevăr dreptate.
El nu va reveni curând.

Mi-a trebuit mult
Ca să-l aduc aici de data asta.
Şi totuşi,
Motivul pentru care nimeni nu-l cunoaşte,
Nu trebuie în el să-l căutăm.

CAPESIUS: Mi s-a părut a fi doar un original.
În unele ceasuri
Când mă aflam la ei,
Îl găseam vorbăreț.
Îmi rămâneau mereu neclare vorbele lui ciudate
În care destăinuia lucrurile
Pe care credea că le ştie.
Vorbeşte despre ființe solare,
Care-şi au lăcaşul în stânci,
Despre demoni lunari,
Care tulbură munca acestor ființe,
Despre legile numerelor lucrând în plante,
Şi cine-l ascultă nu poate păstra mult timp
Înțelesul poate cuvintelor lui.

BENEDICTUS: Se poate de asemenea simți
Ca şi cum, prin cuvintele lui, puterile naturii
Încearcă să se reveleze în adevărul ființei lor.
(Benedictus iese.)

STRADER: Presimt deja
Că zile rele vor veni
În viata mea!
Din vremea când,
În izolarea mânăstirii,
Am aflat despre o astfel de cunoaştere
Care mi-a zguduit sufletul până-n temelii,
De-atunci nimic nu m-a impresionat atât
Precum văzătoarea aceasta.

CAPESIUS: Nu văd ce ar putea să vă zguduie
Atât de puternic.
Mi-e teamă, dragă prietene,
Că dacă-n această-mprejurare vă pierdeți siguranța,
Curând veți fi cuprins cu totul
De-o sumbră îndoială.

STRADER: Groaza unei astfel de-îndoieli
Mă chinuie de multe ceasuri.
Despre darurile clarvederii,
Eu nu cunosc nimic prin mine însumi.

Adesea însă, când enigmele mă torturează cumplit,
O înspăimântătoare fantomă urcă din adâncul întunecat spiritual,

O ființă de coşmar, în fața ochiului meu spiritual,
Cu toată greutatea mi se aşază pe suflet
Şi inima-mi cuprinde în ghearele ei.
Apoi vorbeşte din mine:
De nu mă birui
Cu armele tale tocite de gânditor,
Nu eşti nimic altceva
Decât o nălucă trecătoare a propriei tale iluzii.

THEODOSIUS (care intrase deja mai înainte):
Aşa-i destinul tuturor celor care
Se apropie de lume numai gândind.
Trăieşte înlăuntrul nostru vocea spiritului.
Noi nu avem nici o putere să străpungem vălul
Ce-n fața simturilor se ridică.
Gândirea dă cunoaşterea doar a acelor lucruri
Ce dispar cu trecerea timpului.
Ce este veşnic şi spiritual,
Poate fi găsit doar înlăuntrul omului.

STRADER: Dacă rodul unei pioase credințe
Trebuie să aducă sufletului linişte,
El poate umbla
Pe astfel de căi.
Dar forța adevăratei cunoaşteri
Nu înfloreşte pe această cale.

THEODOSIUS: Dar nu există alte căi
(Intră Romanus şi German)
De-a naşte-n inima omului adevărata cunoaştere spirituală.
Trufia poate ispiti,
(Intră Helena)
Transformând adevăratul simțământ al sufletului
În himere
Şi înfățişând clarvedere acolo
Unde-şi are rostul doar frumusețea credinței.
Din tot ce-am putut auzi aici
Atât de plin de spirit ca înțelepciune
Din lumile superioare, un singur lucru
E important pentru judecata adevărată omenească:
Doar în lumea spirituală
Se simte sufletul acasă.

CEALALTĂ MARIA (care a intrat cu Theudosius):

Atâta timp cât omul simte doar
Impulsul de a vorbi,
Îl vor satisface asemenea vorbe.
În viața reală însă, cu năzuințele ei,
Cu dorul de fericire şi cu necazuri,
Altă hrană trebuie
Să dăm sufletelor.
Pe mine, un impuls lăuntric
M-a-mpins să îmi consacru restul vieții
Ce mi-a mai rămas
Acelor oameni pe care destinul
I-a dus în nevoie
Şi în mizerie.
Și-adesea am fost nevoită
Să ostoiesc mai mult durerile sufleteşti
Decât pe cele trupeşti.
E drept, în multe feluri
Mi-am simțit neputincioasă voința;
Mereu trebuie să-mi împrospătez forța
Cu bogățiile ce curg aici
Din izvoarele spiritului.
Calda forță magică a cuvântului
Pe care îl aud aici
Se revarsă în mâinile mele,
Și curge ca un balsam mai departe
Când mâna mea-i atinge pe cei în suferință.
Pe buzele mele ea devine
Cuvânt adevărat de mângâiere
Pentru inimile răscolite de dureri.
Nu mă întreb care e obârşia acestor cuvinte.
Privesc adevărul lor,
Când ele, vii fiind, viață răspandesc în mine.
Cu fiece zi mai limpede văd
Cum ceea ce poate înfăptui forța slabă a voinței proprii
Nu poate să le dea putere,
Şi văd cum zilnic ele mă reconstruiesc.

CAPESIUS: Nu sunt destui oameni oare
Care, fără această revelație,
Înfăptuiesc nenumărate fapte bune?

MARIA: Desigur,
Există peste tot.
Prietena noastră altceva vrea să spună.
Când îi veți cunoaşte viata
Veți vorbi altfel.
La cei la care forțe proaspete

Înfloresc în deplină putere,
Va creşte din belsug iubirea
Pe solul bun al inimii lor.
Prietena noastră însă şi-a cheltuit,
Prin muncă peste măsură, cele mai bune forțe de viață,
Şi tot curajul vieții i-a fost stins
Prin povara imensă a destinului
Care a copleşit-o.
Şi-a jertfit forțele
Atentei educări a copiilor;
Curajul l-a pierdut
Când moartea prematură
I-a răpit soțul iubit.
În starea asta, părea că doar un rest firav de viață
I-ar determina soarta-n viitor.
Atunci, puterile destinului au adus-o
În cercul învățăturii noastre spirituale,
Şi forțele ei de viață
Au înflorit pentru a doua oară.
Cu noul ei țel în viață,
Curajul i-a revenit din nou în suflet.
În ea, spiritul a creat în adevăr
Ființă nouă din germenele care murise.
Dacă într-o astfel de forță creatoare
Spiritul se dovedeşte roditor,
Atunci şi felul în care el se manifestă
Pare a fi dovedit.
Şi când cuvântului îi lipseşte trufia,
Şi-n inimă trăieşte țelul moral suprem al sufletului,
Dacă nu credem câtuşi de puțin
Că doctrina reprezintă opera proprie,
Ci că doar spiritul
Se arată pe sine înăuntrul nostru,
Atunci, de fapt, nu e o îndrăzneală să spui
Că în felul vostru de gândire
Se țes doar palide umbre
Din adevăratul izvor al existenței omeneşti;
Şi că spiritul care ne însuflețeşte
Se leagă strâns
Cu tot ceea ce destinul omenesc
Urzeşte în temeliile vieții.
În anii de când mi s-a îngăduit
Să mă consacru operei pline de viață,
Prin fața ochilor mei s-au perindat
Mai multe inimi rănite,
Mai multe suflete pline de dor,

Decât poate să bănuie vreun om.
Prețuiesc avântul înaltelor voastre idei
Şi mândra siguranță a științei voastre;
Îmi place când, la picioarele voastre,
Stă plină de admirație mulțimea de ascultători,
Şi când, din lucrările voastre,
Pentru multe suflete se revarsă
Claritatea înaltă a gândirii.
Dar mi se pare că, în gândirea aceasta,
Siguranța locuieşte
Doar cât timp această gândire rămâne-n ea însăşi.
Felul de gândire căruia eu îi aparțin
Îşi trimite-n adânci realităti
Rodul cuvintelor lui,
Deoarece vrea să-şi implanteze aici
Rădăcinile.
Desigur, este străină de gândirea voastră
Scrierea de pe cerul spiritual,
Care prin semne puternice
Vesteşte impulsul nou
Din pomul omenirii.
Şi oricât de clar şi sigur pare
Acest vechi fel de a gândi,
El nu hrăneşte decât scoarța pomului;
Nu poate să-ajungă
La forța de viață a măduvei lui.

ROMANUS: Eu nu găsesc o punte
Care să ducă-n adevăr
De la idei la fapte.

CAPESIUS: Se supraestimează pe de-o parte
Forța ideilor;
De altă parte, voi înțelegeți greşit
Mersul realității.
Ideile sunt însă negreşit
Germenii tuturor faptelor umane.

ROMANUS: Când această doamnă face-atâtea fapte bune,
Impulsul de a le săvârşi
E-n inima ei caldă.
Desigur, omul are nevoie,
După ce termină o muncă,
Să primească reconfortare din idei;
Dar numai educarea voinței
Unită cu iscusința şi cu forța
Poate aduce progresul omenirii

În orice lucrare adevărată din viață.
Când vuiet de roți
Îmi răsună-n urechi
Şi când, mulțumite, mâinile omului
Învârt manivele,
Atunci simt eu puterile vieții.

GERMAN:
Am spus adesea, în chip uşuratec,
Că îmi plac glumele,
Şi pe ele doar le găsesc pline de spirit,
Chiar dacă pentru creierul meu
Sunt bune doar
Să facă a trece timpul
Dintre muncă şi distracții.
Acum cuvântul ăsta mi se pare prostesc.
Puterea nevăzută m-a subjugat.
Am învățat să simt ce este în ființa omenească
Mai puternic decât castelele din cărți de joc,
Clădite de către noi în glumă.

CAPESIUS:
Şi nicăieri decât aici v-a fost dat
Să aflați o astfel de fortă spirituală?

GERMAN:
Viața pe care am dus-o
Mi-a oferit multe valori spirituale.
Pe atunci însă nu mă interesa
Să culeg astfel de roade.
Dar modul de gândire de aici
M-a atras către el,
Oricât de puțin făptuiesc eu însumi.

CAPESIUS:
Frumoase ore-am petrecut aici
Şi trebuie să-i mulțumesc stăpânei casei.
(Pleacă toți. Rămân numai Maria şi Johannes.)

JOHANNES:
Rămâi încă puțin cu mine.
Sunt apăsat, – atât de apăsat.

MARIA:
Ce ai? Spune!

JOHANNES:
Cuvântul maestrului nostru, mai întâi,
Apoi discuțiile toate ale acestor oameui!
Mă simt tulburat până-n măduva oaselor.

MARIA:
Dar cum au putut aceste discuții
Atât de adânc să te tulbure?

JOHANNES:
În clipele astea,

Fiecare cuvânt
Mi-a fost dovadă-ngrozitoare
A propriei mele nimicnicii.

MARIA: Desigur, e mult
Ca-ntr-un timp atât de scurt
Să vezi revărsâdu-se-n aceste discuții
Atâta luptă pentru viață
Şi-atâta natură omenească.
Dar este specificul vieții
Pe care o ducem
Să provoace spiritul omului la destăinuiri.
Şi ceea ce se dezvăluie în decurs de ani,
Aici s-a dezlănțuit în câteva ore.

JOHANNES: O oglindire a întregii vieți
Ce-aşa de clar m-a-nfățişat pe mine mie însumi.
Înalta revelație spirituală
M-a ajutat să simt
Cum atâția oameni ascund în ei
Doar o parte a omului,
Crezându-se totuşi ființe întregi.
Cu îndrăzneală am păşit
Pe calea arătată aici,
Spre a uni în Sinea proprie
Multele ei laturi.
Şi ea a făcut din mine un nimic.
Ce lor le lipseşte,
Mie îmi este cunoscut.
Dar ştiu şi că ei
Stau în viață
Iar eu în neant.
S-a rezumat cu gravitate aici, în fraze scurte,
Desfăşurarea unor vieți întregi,
Dar şi tabloul vieții mele proprii
A prins ființă-n fața sufletului meu.
Mi s-a înfățişat copilăria
Apoi tinerețea,
Cu mândrele sale speranțe,
Trezite-n sufletul părinților mei
De aptitudinile fiului lor.
Visuri de artist, pline de viață
'n-acele zile frumoase;
Aduceri aminte, ca o avertizare,
Au apărut toate din adâncuri spirituale,
Precum şi acele visuri
În care tu mă vedeai

Transpunând în culori şi în forme
Ceea ce trăia în spiritul tău.
………………………………………..
Şi am văzut flăcările înălţându-se,
Nimicind visurile tinereţii
Şi speranţele artistului.
Un alt tablou apoi s-a desprins
Din îngrozitorul neant:
Era o fiinţă care odinioară
Şi-a legat cu devotată iubire
Destinul ei de al meu.
Voise să mă reţină când,
Cu ani în urmă,
M-am întors în patrie,
Chemat fiind la-nmormântarea mamei mele.
M-am smuls de acolo
Căci mare era puterea
Ce m-a atras spre cercul tău
Şi către ţelurile
Proclamate-aici.
Şi nici un sentiment de vină
Nu mi-a rămas din zilele de-atunci
Când astfel am rupt o legătură
Care, pentru sufletul ei, însemna viaţa.
Chiar vestea ce mi-a parvenit,
Că viaţa ei se veştejea încetul cu încetul,
Stingându-se apoi cu totul,
Complet nesimţitor m-a lăsat până azi.
Dar ce lucruri grave a spus adineaori,
În sală, Îndrumătorul nostru,
Cum noi, dacă nu năzuim drept,
Putem distruge
Destinul celor care prin iubire
Sunt uniţi cu noi.
O, cât de cumplit se-auzeau din tablou
Cuvintele, care apoi
Din toate părtile răsunau,
Dând naştere la un cumplit ecou:
Pe ea, tu ai ucis-o!
Şi astfel, cele atât de grave spuse-n cuvântare,
Au fost pentru ceilalţi prilej
S-arunce o privire înlăuntrul lor.
În mine însă ele născură
Conştienţa celei mai grele vinovăţii.
Prin ea pot recunoaşte
Cât de greşit m-am străduit.

MARIA:
În clipa asta, prietene,
Pătrunzi în imperii de beznă.
Şi nimeni nu te poate ajuta
Decât acela în care ne încredem.
(Helena se întoarce, Maria este chemată afară.)

HELENA:
Simt în mine îndemnul
Să mai rămân puțin cu tine.
De multe săptămâni
Ai o privire-atât de-ndurerată.
Cum poate lumina,
Ce-atât de măreț străluceşte,
Să-ntunece sufletul tău,
Care cu toate forțele sale
Tinde numai spre adevăr?

JOHANNES:
Şi ție, numai bucurie
Lumina ti-a adus?

HELENA:
Nu numai bucuria-aceea
Pe care-o cunoscusem mai-nainte;
Mai mult, acea bucurie
Ce încolțeşte din toate cuvintele
Prin care spiritul
Pe sine se revelă.

JOHANNES:
Şi totuşi, eu îți spun:
Ceea ce lucrează în mod creator
Poate şi să distrugă.

HELENA:
Ca lucrul ăsta să fie cu putintă,
O eroare trebuie să se fi strecurat,
Prin viclenie, în sufletul tău.
Şi dacă izvoarele adevărului,
În locul unei fericiri deschise,
Te umplu cu nelinişti,
Şi-n loc de bucurii ale spiritului,
Mâhnire ți-aduc,
Atunci tu caută să afli
Greşelile ce-ți stânjenesc drumul.
De câte ori nu mi s-a spus
Că sănătate este rodul adevărat al învățăturii noastre
Şi forță de viață înfloreşte din ea.
Cum ar putea să işte în tine tocmai contrariul!
Aceste roade eu le văd la mulți care,
Încrezându-se-n mine, se adună-aici.
Vechiul mod de viață

E tot mai străin de sufletul lor;
Izvoare noi în inimă tâşnesc
Şi inima se reînnoieşte-apoi.
Privirea aruncată-n temelia existenței
Nu dă naştere la dorințe
Care să-l chinuie pe om.
(Iese.)

JOHANNES:
Ani mulți mi-au trebuit
Ca să-nțeleg că simțurile
Aduc rătăcire numai atunci
Când nu sunt însoțite
De cunoaşterea spiritului.
Dar faptul că şi cuvintele celei mai înalte înțelepciuni
Sunt doar amăgire sufletească în ființa *ta*,
Îl arată o singură clipă.

TABLOUL DOI

Un colț de natură plin cu stânci şi izvoare; întregul peisaj trebuie să ni-l reprezentăm ca fiind în sufletul lui Johannes Thomasius, iar cele ce urmează sunt conținutul meditației sale; mai târziu Maria.

(Din izvoare şi stânci răsună: *O, omule, cunoaşte-te!*)

JOHANNES:
De ani întregi aud
Cuvintele acestea grave.
Răsună din văzduh şi din apă,
Se-aud din adânc de pământ;
Şi cum în ghinda măruntă-i cuprins
În mod tainic uriaşul stejar,
La fel se cuprinde
În forța acestor cuvinte
Tot ce gândirea poate-nțelege
Despre ființa elementelor,

Despre suflete şi spirite,
Despre curgerea timpului şi despre eternitate.
Universul şi ce eu însumi sunt
Trăiesc în cuvântul:
O, omule, cunoaşte-te!
(Din izvoare şi stânci răsună: O, omule, cunoaşte-te!)
Şi-acum! Înlăuntrul meu
El prinde viață înspăimântător.
Se țese beznă-n jurul meu,
Se cască-n mine întunericul;
Răsună din tenebrele lumilor,
Din beznele sufletului:
O, omule, cunoaşte-te!
(Din izvoare şi stânci răsună: *O, omule, cunoaşte-te!*)
Răpit din mine însumi sunt acum.
Mă schimb cu trecerea orelor zilei
Şi-n noapte mă prefac.
Urmez Pământul pe orbita lui,
În tunet mă rostogolesc
Şi-n fulgere scapăr.
Eu sunt. – O, deja simt că am dispărut
Din propria-mi ființă.
Privesc învelişul meu trupesc;

Îmi este ființă străină, 'n-afara mea,
Cu totul departe de mine.
Acum un alt corp văd plutind.
Şi trebuie să vorbesc cu gura lui:
„El mie mi-a adus mizerie amară.
Atâta-ncredere-am avut în el
Şi singură-n durere m-a lăsat;
Căldura vieții mi-a răpit-o
Şi în țărâna rece m-a împins".
Chiar eu însumi am fost acum
Cea pe care am părăsit-o, biata.
Şi trebuie chinurile ei să le suport.
Cunoaşterea mi-a dat puterea
Ca Sinea mea în altă Sine s-o transpun.
O, crud cuvânt!
Lumina ta se stinge prin propria ta forță.
O, omule, cunoaşte-te!
(Din izvoare şi stânci răsună: *O, omule, cunoaşte-te!*)
Tu înapoi mă duci în cercul
Ființei mele proprii.
Dar cum mă voi cunoaşte-acum!
Eu forma umană am pierdut-o,
Un monstru furios parcă sunt,

Născut din pofte şi plăceri.
Şi clar resimt cum
Imaginea cețoasă a unei iluzii
Mi-a ascuns până-acum
Propriul meu chip, oribil.
Sălbăticia propriei ființe trebuie să mă-nghită.
Şi simt cum curg prin arterele mele,
Ca foc mistuitor, acele cuvinte
Ce odinioară, cu forța obârşiilor,
Îmi revelau ființa Soarelui şi a Pământului;
Trăiesc în pulsul meu
Şi bat în bătăile inimii mele.
În propria-mi gândire simt
Străine lumi arzând de porniri feroce.
Acestea-s roadele cuvântului:
O, omule, cunoaşte-te!
(Din izvoare şi stânci răsună: *O, omule, cunoaşte-te!*)
Acolo, din prăpastia neagră,
Ce ființă se holbează la mine?
Simt lanțurile
Care mă leagă de tine.
Nici Prometeu n-a fost legat
Atât de puternic de stâncile Caucazului,
Cum eu mă simt legat de tine.
Cine eşti tu, ființă fioroasă?
(Din izvoare şi stânci răsună: *O, omule, cunoaşte-te!*)
O, acum te cunosc!
Eu însumi sunt.
Cunoaşterea mă-ncătuşează de tine, *monstru periculos*.
(Maria intră; la început este neobservată de Johannes.)
De mine însumi, *monstru periculos*.
Am vrut să fug de tine.
M-au orbit lumile
În care nechibzuința mea s-a retras
Ca să mă liberez de mine însumi.
Orbit sunt iarăşi în sufletul orb:
O, omule, cunoaşte-te!
(Din izvoare şi stânci răsună: *O, omule, cunoaşte-te!*)

JOHANNES (trezindu-se, parcă, o observă pe Maria. Meditația se transformă în realitate interioară):
O, eşti aici, prietenă!

MARIA:
Te-am căutat prietene,
Deşi ştiu bine cât
Iubeşti singurătatea
Acum, după ce ți-au năvălit în suflet

Părerile atâtor oameni.
Şi iarăşi ştiu că într-un ceas ca ăsta
Nu pot, prin prezența mea,
Prietenul să mi-l ajut;
Dar impuls neclar mă-mpinge-n clipa asta spre tine,
De când cuvintele lui Benedictus,
'n-adâncurile spiritului tău, au trezit,
În loc de lumină,
Durere-atât de grea!

JOHANNES: Ce dragă mi-e singurătatea!
Adeseori am căutat-o
Ca să mă regăsesc pe mine însumi,
Atunci când durerea şi fericirea oamenilor
M-au aruncat în labirinturile gândirii.
Dar asta s-a sfârşit, prietenă.
Ce mi-au stârnit în suflet mai întâi
Cuvintele lui Benedictus,
Ce a trebuit să trăiesc
În urma celor spuse de-aceşti oameni,
Îmi pare lucru mărunt
Când le măsor cu furtuna
Stârnită în mine apoi de singurătate,
În timpul surdelor mele frământări.
O, această singurătate!
M-a izgonit în depărtări de lumi.
M-a smuls din mine însumi.
'n-acea fiintă căreia i-am adus durere,
Eu m-am născut ca un altul.
Şi-a trebuit să sufăr durerea
Pe care eu însumi i-o provocasem înainte.
Cumplita, întunecata singurătate,
Pe mine mie m-a redat apoi,
Dar numai ca să mă-nspăimânte
De-abisul propriei mele ființe.
………………………………………………….
Pierdut e pentru mine ultimul refugiu-al omului,
Pierdută e singurătatea pentru mine!

MARIA: Ce-am spus, va trebui să îți repet:
Doar Benedictus poate să te-ajute;
Sprijinul de care-avem nevoie,
De la el trebuie să-l primim amândoi.
Să ştii că nici eu nu mai pot îndura
Enigmele vieții mele,
Dacă el nu mă-ndrumă
Să pot găsi dezlegarea.

Înalta-nțelepciune cum că peste-ntreaga viață
Se-ntinde doar iluzie şi amăgire
Dacă gândirea noastră cuprinde numai suprafața ei,
De multe ori mi-am reamintit-o.
Şi-ntotdeauna ea-mi spune:
Tu trebuie să-ți dai seama că o iluzie este,
Deşi atât de des îți pare-a fi adevăr,
Faptul că-atunci când vrei să trezeşti în alții
Lumina care-n tine trăieşte,
Ea ar putea aduce-n ei roade rele.
În cea mai bună parte-a sufletului meu,
Eu ştiu, prietene, că şi povara grea
Pe care-alături de mine
Viața ți-a hărăzit-o
E doar o parte-a drumului spinos
Ce duce la lumina adevărului.
'nainte ca ființa adevărului să ți se revele,
Va fi nevoie să treci prin toate spaimele
Ce pot să se nască din iluzie.
Aşa vorbeşte steaua ta.
Cuvântul astrelor mi-arată însă că uniți
Noi trebuie să străbatem căile spiritului.
De caut însă-aceste căi,
Adâncă noapte peste privirea mea se lasă.
Şi noaptea se face mai neagră
Prin tot ce trebuie să simt
Ca rod al propriei mele ființe.
În lumină trebuie să căutăm limpezimea.
În lumina care poate dispărea din ochi,
Dar nu se stinge vreodată.

JOHANNES:

Maria, Ştii tu oare prin ce lupte
A trecut adineaori sufletul meu?
Într-adevăr, un greu destin
Îți este hărăzit, prietenă bună.
Departe-i însă de ființa ta acea putere
Ce-atât de cumplit m-a strivit.
Tu poți urca pe culmile cele mai clare ale adevărului,
Îți poți îndrepta o privire fermă
Înspre dezordinea omenirii,
Şi vei rămâne tu însăți
Atât în lumină cât şi în întuneric.
Pe mine însă fiece clipă
Mă poate mie însumi răpi.
A trebuit să mă cufund în oamenii ce-adineaori
Mi s-au dezvăluit prin cuvintele lor.
Pe unul l-am urmat în izolarea mânăstirii,

În sufletul celuilalt am auzit
Poveştile Feliciei.
Eram fiecare din ei,
Doar pentru mine însumi murisem.
Şi ar trebui să pot crede
Că obârşia ființei este neantul,
De aş nutri speranta
Că din neant, în mine,
S-ar putea naşte vreodată un om.
Din spaimă în beznă mă mână,
M-alungă prin bezne în spaimă,
Cuvântul-ființă al înțelepciunii:
O, omule, cunoaşte-te!
(Din izvoare şi stânci răsună: *O, omule, cunoa.gte-te!*)

(Cortina cade.)

Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

GA 14

TABLOUL TREI

O cameră de meditatie. Benedictus, Johannes, Maria, un copil.

MARIA
Vă-aduc copilul
Nevoie are de un cuvânt din gura voastră.

BENEDICTUS:
Copilul meu, să vii de-acum
Seară de seară la mine
Şi să primeşti cuvântul
Ce trebuie să te umple

'nainte de-a păşi-n imperiul sufletesc al somnului.
Vrei tu asta?

COPILUL:
Vreau, sunt bucuros.

BENEDICTUS:
În seara asta umple-ți inima,

Până ce somnul te-o cuprinde,
Cu forța acestor cuvinte:
„Puterile luminii mă conduc
În al spiritului lăcaş."
(Copilul este condus afară de Maria.)

MARIA: Şi-acum, când soarta acestui copil
Se va-mplini în viitor
La umbra bunăvoinței voastre părintești,
Să-mi fie-ngăduit să cer maestrului sfatul
Şi eu, care am devenit mamă acestui copil
Nu prin legături de sânge,
Ci prin puterile destinului.
Din ziua când l-am găsit
Lăsat în fața uşii mele
De către mama sa necunoscută,
Mi-ați arătat calea
Pe care să-l îndrum.
Şi minunate s-au dovedit
Aceste reguli, toate,
Prin care l-am crescut pe orfan.
Au ieşit la lumină toate forțele
Ce germinau în trupul şi sufletul lui.
Se vedea că îndrumările voastre
Veneau din împărăția
Care adăpostise sufletul lui
'nainte de a-şi forma învelişul trupesc.
Am văzut crescând speranța omenească,
Mai strălucitoare cu fiecare nouă zi.
Şi știți ce greu am reuşit să obțin,
Treptat doar, apropierea copilului.
Creştea sub îngrijirea mea;
Nimic altceva însă decât obişnuința
Lega, la-nceput, sufletul lui de-al meu.
Trăia lângă mine, simțind că îi dărui
Ce-avea nevoie pentru binele trupului
Şi pentru dezvoltarea sufletului lui.
Veni apoi momentul când
În inima lui se trezi
Iubire pentru protectoarea sa.
O cauză din afară pricinui această schimbare.
Intrase-n cercul nostru văzătoarea.
Copilul o căuta bucuros,
Şi multe cuvinte frumoase a-nvățat
Fiind stăpânit de farmecul ei.
Veni şi clipa în care buna noastră prietenă
Cuprinsă fu de extaz.

Copilul nostru a putut să vadă
Lumina licărindă a ochilor ei.
El s-a simțit cutremurat
Până-n măduva oaselor.
În spaima lui, veni la mine.
Din ceasu-acela,
Cu toată căldura iubirii mi se dărui.
Primind însă acum de la mine,
În mod conştient, şi nu doar prin instinct,
Darurile de viață,
De când inima tânără îi bate mai cald
Când cu iubire privirea lui o-ntâlneşte pe-a mea,
Comorile voastre de-nțelepciune şi-au pierdut rodnicia.
Şi multe din roadele mature deja în el
Sunt veştede-acuma.
Şi am văzut şi la această ființă
Ceea ce la prietenul meu se dovedi atât de funest.
Îmi sunt mie însămi enigmă tot mai întunecată.
Tu nu-mi poți opri chinuitoarea-ntrebare a vieții:
De ce îl vatăm pe prieten şi pe copil,
Când plină de iubire-ncerc
Să făptuiesc cu ei lucruri
Pe care-ndrumările spirituale,
În inima mea, le recunoaşte ca bune?
Mi-ai spus adesea acest înalt adevăr,
Că aparență se-ntinde la suprafața vieții,
Dar trebuie să-mi lămuresc aceste lucruri,
Ca să pot purta destinul acesta crunt
Şi care atâta rău face.

BENEDICTUS: În cercul acesta, ia naştere-aici,
Un nod alcătuit din firele
Pe care karma le țese-n devenirea cosmică.
Prietenă, suferințele tale
Sunt părți dintr-un nod al destinului
În care fapta zeilor cu viața oamenilor se-mpleteşte.
Când în călătoria mea sufletească
Eu am atins acea treaptă
Ce-mi acordă demnitatea
De a sluji cu sfatul meu în sfera spiritelor,
Veni atunci spre mine o ființă divină
Ce tocmai era pe cale-a coborî pe Pământ,
Să-mbrace învelişul de carne al unui om.
Karma omenească cerea acest fapt
'n-această răscruce de vremi.
Un mare pas în mersul lumilor
Se poate face doar când zeii

Se leagă cu destinul omenesc.
Ochii spirituali ce vor încolţi în sufletele omeneşti
Se pot dezvolta
De-abia când un zeu
Va fi pus o sămânţă în fiinţa unui om.
Am primit deci însărcinarea
Să aflu pe acel om
Ce ar fi demn să primească
În sufletul său forţa seminţei divine.
Trebuia să unesc fapta Cerului
Cu un destin omenesc.
Şi ochiul meu spiritual cercetă.
Asupra ta se opri.
Viaţa te pregătise a fi instrument al tămăduirii.
De-a lungul multor vieţi ai dobândit
Însuşirea de a fi deschisă
La tot ce inima omului cuprinde ca măreţ.
Esenţa nobilă a frumuseţii, imperativul virtuţii,
Ca moştenire a spiritului le purtai
În sufletul tău gingaş.
Şi ceea ce Eul tău vesnic,
Prin naştere, în existenţă a adus,
S-a maturizat
În anii tinereţii tale.
Tu nu te-ai ridicat prematur
Pe-abruptele-nălţimi ale spiritului.
Şi astfel în tine înclinaţia
Spre lumea spiritului nu a apărut
'nainte de a fi cuprins deplin
Nevinovatele bucurii ale simţurilor.
Sufletul tău a cunoscut mânia şi iubirea,
Pe când gândirea era încă departe
De vreun impuls spre spirit.
Să te bucuri de natură în toată frumuseţea ei,
Să culegi roadele aduse de artă,
Ţi-a fost avuţia vieţii.
Ai râs senin,
Cum poate râde numai copilul
Ce n-a-ntâlnit încă
Umbrele vieţii.
Ai învăţat să-nţelegi fericirea oamenilor,
Să fii alături în durerile lor,
Când încă nici nu mijea în tine întrebarea
Privind rădăcinile fericirii şi ale durerii.
Ca rod care s-a copt în multe vieţi,
Aşa cuprinde existenţa pământească sufletul

Ce-arată o astfel de-nsuşire.
Candoarea lui copilărească este floarea,
Şi nu rădăcina ființei lui.
Doar sufletul acesta l-am putut alege
Ca instrument pentru spiritul care
Trebuia să obțină forța de a acționa
Prin lumea noastră omenească.
Şi-acum înțelegi că ființa ta
Trebuie să se schimbe în contrariul ei
Când ea se revarsă din tine în altă ființă.
În tine spiritul acționează în tot ce,
În ființa omului,
Poate coace roade pentru eternitate.
El trebuie de-aceea să nimicească multe,
Ce doar împărăției vremelnicului se cuvin să-i aparțină.
Dar jertfele sale aduse morții
Sunt semințele nemuririi.
Pentru viața superioară trebuie să crească
Ce înfloreşte din moartea celor inferioare.

MARIA: Aşa stau lucrurile deci cu mine...
Tu-mi dai lumină,
Dar lumina care-mi răpeşte forța clarvederii
Şi care mă smulge din mine însămi.
De sunt numai unealta unui spirit
Şi nu ființa mea proprie,
Nu mai suport atunci
Această formă a mea,
Care este o mască şi nu adevărul.

JOHANNES: O, ce-i cu tine, prietenă!
Lumina privirii tale piere,
Ca stană de piatră ți-e trupul,
Ating mâna ta;
E-aşa de rece
De parcă e moartă.

BENEDICTUS: Prin multe probe ai trecut, fiul meu,
Te afli-acum în fața celei mai grele.
Tu vezi învelişul trupesc al prietenei;
Privirii mele îi apare însă *Sinea* ei,
Plutind în sferele spiritelor.

JOHANNES: Iată! Mişcă buzele.
Vorbeşte...

MARIA: Mi-ai dat claritate,

Da, claritatea ce mă-nvăluie
Din toate părțile în întunecimi.
Blestem claritatea ta.
Te blestem şi pe tine,
Care m-ai format ca unealtă
A vrăjitoriei sălbatice
Prin care vrei să-nşeli oamenii!
N-am pus vreodată la-ndoială pân' acum
'nălțimea ta spirituală,
Dar mi-e destul acest singur moment
Ca să-mi smulg din inimă orice încredere.
Acele spirite cărora te supui
Sunt ființe ale Infernului.
A trebuit să-nşel pe alții
Fiindcă tu m-ai înşelat mai întâi.
Să fug vreau din calea ta departe,
Acolo unde nici sunet din glasul tău nu ajunge,
Fiind totuşi atât de aproape
Încât să te ajungă blestemele mele!
Tu mi-ai răpit
Focul propriului sânge
Spre-a da falsului tău Dumnezeu
Ceea ce trebuia să fie al meu.
O, acest foc al sângelui
Să te ardă!
Trebuia să cred
În amăgire şi-n înşelăciune.
Şi pentru ca asta să se întâmple,
A trebuit mai întâi
Pe mine însămi să mă prefaci în nălucă.
De multe ori a trebuit să simt
Cum acțiunile ființei mele
Au efecte contrare.
Ei bine, acum,
Iubirea ce-am avut-o pentru tine,
În foc de ură sălbatecă să se preschimbe.
Voi căuta în lumile toate
Focul care poate
Să te înghită.
Te bles... vai...

JOHANNES: Dar cine vorbeşte aici?
N-o văd pe prietena mea!
Văd o ființă monstruoasă.

BENEDICTUS: Pluteşte-n înălțimi sufletul prietenei
Şi ne-a lăsat aici doar

Iluzia muritoare.
Iar unde un trup omenesc
E părăsit de spirit,
Rămâne un loc liber
Pe care-l caută Potrivnicul
Ca să pătrundă-n domeniul vizibilului.
Găseşte astfel un înveliş trupesc
Prin care poate să vorbească.
Un astfel de Potrivnic a vorbit.
El vrea să-mi distrugă opera
Căreia m-un consacrat
Pentru viitorul multor oameni
Cât şi pentru tine, fiul meu.
Şi dacă nu aş şti că acele blesteme
Pe care învelişul prietenei noastre tocmai le-a rostit
Sunt doar o viclenie a Ispititorului,
Atunci nu ar mai trebui să mă urmezi.
Potrivnicul binelui a fost lângă mine;
Iar tu, fiul meu,
Tu ai văzut prăbuşindu-se-n beznă
Vremelnicul din ființa spre care
Întreaga ta iubire radiază,
Fiindcă spiritele ți-au vorbit
De-atâtea ori prin gura ei,
N-ai fost cruțat de karma lumilor
Ca tot prin ea s-auzi
Pe prințul Iadului.
Abia acum poți căuta
Şi poți cunoaşte sâmburele ființei ei.
Să-ți fie ea modelul acelui om superior
La care trebuie să te înalți.
Pluteşte-n înălțimi spirituale sufletul ei,
Acolo unde oamenii-şi găsesc forma primară a ființei lor,
Care-n sine însăşi se clădeşte.
Tu trebuie să o urmezi în domeniul spiritului.
O vei vedea în Templul Soarelui.
În cercul acesta
Ia naştere-aici
Un nod alcătuit din firele
Pe care karma le țese
În devenirea cosmică.
Fiindcă te-ai străduit atât pân'acum,
Vei merge şi mai departe, fiul meu.
Văd steaua ta-n deplina ei strălucire.
În lumea simțurilor nu este loc
Pentru luptele pe care le duc oamenii

Ce tind la inițiere.
Şi orice enigmă a lumii sensibile
Pe care mintea o rezolvă,
Şi orice-ar isca existența sensibilă-n inima oamenilor,
Prin ură sau prin iubire,
Şi oricât de îngrozitor ar izbucni în afară,
Acestea toate trebuie să fie pentru cercetătorul spiritual
Un câmp pe care, nepărtinitor,
Îşi poate-ndrepta din afară privirea.
Lui trebuie să i se dezvolte forțe
Ce nu pot fi găsite pe acest tărâm.
Prin încercări sufleteşti
A trebuit să lupți luptă dreaptă,
Luptă de care are parte numai acela
Care este pregătit să primească astfel de puteri
Ce aparțin lumii spirituale.
Şi dacă aceste puteri
Nu te-ar găsi matur pentru calea cunoaşterii,
Ar fi trebuit să-ți paralizeze simțirea
Mai înainte de a cunoaşte
Ceea ce acum îți este cunoscut.
Ființele care privesc în temeliile cosmice
Îi conduc, pe-acei oameni
Ce tind spre înălțimi,
Mai întâi pe acea culme
Unde se poate vădi
Dacă ei au primit puterea
De a contempla conştient existența spirituală;
Iar cei ce-au dobândit asemenea forțe
Sunt eliberați din lumea sensibilă;
Ceilalți însă, trebuie s-aştepte.
Tu ți-ai păstrat Sinea, fiul meu,
Când forța înalturilor te-a zguduit
Şi când puterile spiritului
De groază te-au umplut.
Şi viguros şi-a croit drumul Sinea ta;
Atunci când pieptul ți-a fost răscolit de-ndoieli
Care-adâncurilor întunecate voiau să te predea.
Tu eşti adevăratul meu discipol
Abia din ceasul grav
În care erai gata să te-ndoieşti de tine,
În care te credeai tu însuți pierdut,
Şi când forța din tine te-a ajutat să birui.
Am putut să-ți dau comori de-nțelepciune
Şi ele ți-au dat puterea
Să te susții pe tine însuți

Când chiar tu însuți nu mai credeai în tine.
Iar Înțelepciunea
Pe care ai dobândit-o
Ți-a fost mai devotată decât Credința
Care ți-a fost dăruită.
Ai fost socotit matur.
Poți fi eliberat.
Prietena ta a plecat înainte.
O vei găsi în spirit.
Îți mai pot arăta direcția:
Aprinde-ți toată puterea sufletului tău
De la cuvintele acestea care, prin gura mea,
Îți dau cheia spre înălțimi.
Te vor călăuzi chiar şi atunci
Când nu te va mai conduce nimic
Din ceea ce ochii fizici mai pot să perceapă.
Primeşte-le deci cu inima toată:
Ființa urzindă-a luminii, ea radiază
Prin ale spațiului întinderi,
Existență lumii dăruind,
Şi harul iubirii, el încălzeşte
Şirul vremilor,
Chemând la revelare întregul Univers.
Iar solii spiritului, ei unesc
Ființa urzindă-a luminii
Cu-a sufletului revelație;
Şi dacă omul poate uni cu-aceste două
Propria-i Sine,
Trăieşte atunci în înălțimile spirituale.
O, spirite pe care omul le poate vedea,
Dați viață sufletului fiului nostru.
Faceți să strălucească înlăuntrul lui
Ceea ce-i poate strălumina sufletul
Cu lumina spirituală.
Lăsați să-i răsune lăuntric
Ceea ce Sinea i-o poate trezi
La bucuria devenirii în spirit.

VOCE SPIRITUALĂ (în spatele scenei):
Se-naltă gândurile lui
La temelia obârşiei lumii.
Ce el ca umbre a gândit,
Ce el ca nălucire-a trăit,
Se pierde-n lumea formelor,
La a cărei bogăție,
Oamenii, gândind,
Visează în umbre;

La a cărei bogăție,
Oamenii, privind,
Trăiesc nălucire.

(Cortina cade.)

Corecturi

Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

GA 14

TABLOUL PATRU

Un peisaj care, prin particularitatea sa, trebuie să exprime caracterul lumii sufletești. Apar mai întâi Lucifer şi Ahriman; Johannes, deoparte, adâncit în meditație; cele ce urmează sunt trăite de el în timpul meditației.

LUCIFER:
O, omule, cunoaşte-te!
O, omule, simte-mă!
Te-ai smuls
De sub conducerea spiritului
Şi te-ai refugiat
În libera-mpărăție a Pământului.
Ființa proprie ți-ai căutat
În haosul pământesc.
Să te găseşti pe tine însuți,
Ți-a fost răsplata,
Ti-a fost destinul.
Pe mine m-ai găsit.
Au vrut spiritele
Să îți întindă văl peste simțuri.
Eu am sfâşiat vălul.
Au vrut spiritele
Doar vrerile lor să urmezi.
Eu vrere proprie ți-am dat.
O, omule, cunoaşte-te!
O, omule, simte-mă!

AHRIMAN:
O, omule, cunoaşte-mă!
O, omule, resimte-te!

Tu ai fugit
Din întunericul spiritual.
Tu ai găsit
Lumina Pământului.
Soarbe forța adevărului
Din duritatea mea.
Eu întăresc solul ferm.
Au vrut spiritele
Să-ți răpească frumusețea simțurilor.
Eu țes această frumusețe
În lumină densă.
Eu te conduc
În realitatea adevărată.
O, omule, cunoaşte-mă!
O, omule, resimte-te!

LUCIFER:
N-au fost timpuri
În care să nu mă fi viețuit.
Te-am urmat de-a lungul vieților tale.
Te-am înzestrat
Cu puternică forță personală,
Cu fericirea existenței de sine.

AHRIMAN:
N-au fost timpuri
În care să nu mă fi văzut.
M-au privit ochii trupului tău
În toată devenirea Pământului.
Şi ți-am strălucit
În mândra frumusețe,
În fericirea revelației.

JOHANNES (în meditație, către sine însuşi):
Acesta-i semnul de care vorbea Benedictus.
În fața lumii sufletului stau cele două puteri.
Ca Ispititorul trăieşte una înlăuntrul nostru,
Cealaltă tulbură privirea
Când în afară ți-o îndrepți.
Acum una din ele a luat forma femeii
Care mi-a pus în fața ochilor iluzia sufletului,
Iar cealaltă se află-n toate lucrurile.
(Lucifer şi Ahriman dispar. Apare Spiritul elementelor cu Capesius şi Strader, pe care i-a adus la suprafață din adâncurile Pământului. Trebuie să ne reprezentăm cum ei, ca suflete, văd suprafața Pământului.)

SPIRITUL ELEMENTELOR:
Deci iată-vă în locul
Pe care-l doriți arzător.

Multe griji mi-a dat
Să vă-mplinesc dorința.
Sălbatică furtună s-a dezlănțuit
Printre elemente şi spirite,
Când a trebuit cu ființele voastre
Să intru în domeniul lor.
Căci mintea voastră se opunea
Domniei forțelor mele.

CAPESIUS (întinerit): Ființă plină de mister,
Cine eşti tu
Ce prin sferele spiritului
În astă frumoasă-mpărăție m-ai adus?

SPIRITUL ELEMENTELOR:
Mă vede sufletul omului
Abia când ia sfârşit
Serviciul pe care i-l fac.
Dar ascultă de puterea mea
Prin tot şirul vremilor.

CAPESIUS: Doar prea puțin îmi dă ghes
Să-ntreb de spiritul
Ce m-a adus aici.
Pe-acest nou tărâm, eu simt
Cum se-ncălzesc forțele mele de viață.
Lumina-mi umple pieptul
Și simt puterea toată-a lumii
Cum bate-n pulsul meu.
În inimă-mi zvâcneşte presimtirea
Înaltelor înfăptuiri.
Aş vrea să torn în cuvinte
Revelațiile împărăției de aici,
Ce-atât de minunat mă întăreşte.
Iar sufletele oamenilor vor trebui
Să înflorească în cea mai frumoasă existență,
Când voi putea deschide vieții
Entuziasmul din izvoarele
Ce mi se revarsă aici.
(Fulgere şi tunete din adâncuri şi din înăltimi.)

STRADER (îmbătrânit): De ce se zguduie adâncul,
De ce vuieşte 'naltul,
Când cele mai frumoase visuri de sperantă
Se smulg din sufletul acesta tânăr?
(Fulgere şi tunete.)

SPIRITUL ELEMENTELOR:

Vouă, oamenilor visători,
Vă sună mândru un astfel de cuvânt-speranță;
Dar în adâncurile lumilor,
Iluzia gândurilor eronate
Mereu trezeşte-un astfel de ecou.
Voi îl auziți doar în momentele
Ce vă aduc în apropierea mea.
Credeați că-i construiți adevărului
Sublime temple;
Urmările muncii voastre însă
Stârnesc uragane 'n-adâncurile lumii originare,
Iar spiritele trebuie lumi să sfărâme
Pentru ca cele vremelnice, create de voi,
Să nu aducă celor eterne
Pustiire şi moarte.

STRADER:

Atunci, ceea ce celor mai bune cercetări omeneşti
Le apare a fi adevăr,
În fața eternității
N-ar fi decât o amăgire nebună!
(Fulgere şi tunete.)

SPIRITUL ELEMENTELOR:

O amăgire nebună,
Cât timp mintea scrutează
Doar în acel domeniu ce-i străin de spirit.

STRADER:

Tu poți desigur să numeşti visător
Sufletul bucuros de tinerețe al amicului meu,
Ce plin de-o nobilă ardoare
Atât de viguros îşi zugrăveşte țelul.
În inima-mi bătrână însă
Cuvântul tău nu moare,
În ciuda tunetului şi-a furtunii
Ce-i vin în ajutor.
M-am smuls din pacea mânăstirii
Ca să devin o mândră minte scrutătoare.
De-a lungul multor ani
Am înfruntat furtunile vieții.
Sunt crezut
În ceea ce încredințez oamenilor
Din cel mai adânc simț al adevărului.
(Fulgere şi tunete.)

SPIRITUL ELEMENTELOR:

Cuvine-se să recunoaştem

Că nimeni nu poate şti
De unde curg izvoarele gândirii
Şi unde zac temeliile existenței.

STRADER:
O, acest cuvânt este cel care,
În tinerețea plină de speranțe,
L-am auzit adesea răsunând cumplit
În sufletul meu, atunci când
Se clătinau reazemele pe care
Le credeam trainice-n gândirea omului.
(Fulgere şi tunete.)

SPIRITUL ELEMENTELOR:
De nu mă birui
Cu armele tale tocite de gânditor,
Nu esti nimic altceva
Decât o nălucă trecătoare
A propriei tale iluzii.

STRADER:
Din nou un astfel de cuvânt cumplit.
L-am auzit deja odată răsunând
În propriul meu lăuntru,
Atunci când o văzătoare
A rupt cercul gândirii mele sigure
Şi m-a făcut să simt ghimpele
De neînlăturat al îndoielii.
Dar astea au trecut cu totul.
Sfidez puterea ta,
Bătrâne, care-mi înfățişezi
Atât de-nşelător imaginea propriei ființe
Sub masca stăpânului naturii.
Rațiunea te va îngenunchea,
Dar altfel decât îți închipui.
Abia când va fi dobândit în om
Mândra ei înălțime,
Atunci va fi de fapt stăpână
Şi nu sclavă în natură.
(Fulgere şi tunete.)

SPIRITUL ELEMENTELOR:
Aşa-i orânduită lumea,
Ca munca să pretindă-ntotdeauna
Răsplata ei.
V-am dat Sinea,
Răsplată deci îmi datorați.

CAPESIUS:
Din sufletul meu vreau să scot la iveală

Chipul spiritual al lucrurilor.
Şi dacă natura, transformată-n idealuri,
Se naşte-n faptele oamenilor,
Ea este îndeajuns răsplătită
Prin oglindirea ei adevărată.
Iar dacă tu însuți
Te simti înrudit
Cu măreața Maică a lumilor
Şi vii din adâncurile
În care domnesc puterile lumii originare,
Primeşte drept răsplată-a faptei tale
Voința care trăieşte
În capul şi în pieptul meu
Spre-atingerea înaltelor țeluri.
Ea m-a ridicat din simțirea tocită
La o gândire mândră.
(Fulgere şi tunete.)

SPIRITUL ELEMENTELOR:
Puteți vedea,
Cuvintele voastre-ndrăznețe
Cât valorează în împărăția mea.
Ele stârnesc furtuna
Şi cheamă elementele
'mpotriva oricărui duşman al rânduielii.

CAPESIUS: Să-ți iei atunci răsplata
De unde-ai s-o găseşti.
Pe-adevăratele-nălțimi ale spiritului,
Pornirile sufleteşti ale omului
Trebuie singure să-şi dea măsura şi rânduiala.
El nu poate crea
Când alții vor să folosească
Fructul creației lui.
Cântecul păsării,
Ieşind din gâtlej,
Îşi este sieşi de ajuns,
Şi tot aşa şi omul care creează
E răsplătit prin fericirea
Pe care o simte creând.
(Fulgere gi tunete.)
....

SPIRITUL ELEMENTELOR:
Nu se poate
Să-mi refuzați răsplata;
Şi dacă nu-mi puteți plăti,

Atunci spuneți-i acelei femei,
Ce dăruie forță sufletelor voastre,
Ca-n locul vostru să plătească ea.
(Spiritul elementelor dispare.)

CAPESIUS: S-a dus.
Acum încotro ne îndreptăm?
Trebuie să fim cu grijă
Cum ne orientăm
În lumile acestea noi.

STRADER: Va trebui să urmăm cu încredere
Cel mai bun drum
Pe care-l vom afla
Şi să fim cu băgare de seamă:
Faptul ăsta ne va arăta țelul.

CAPESIUS: Socot că ar fi mai bine
Să nu vorbim de țel.
ÎI vom descoperi
Când vom asculta curajoşi
Impulsul ființei noastre lăuntrice.
Şi-acest impuls îmi spune:
Să-ți fie adevărul călăuză;
Dezvoltă puternică forță
Şi dă-i o formă nobilă
În tot ce faci,
Şi paşii vor trebui să te conducă
La țelul adevărat.

STRADER: Şi totuşi, chiar dintru-nceput,
Conştiența țelului drept
Nu trebuie să lipsească paşilor
Ce vor folos să-aducă oamenilor
Şi fericire să nască.
Cel care vrea doar siesi a sluji
Ascultă numai de imboldul inimii;
Cel care însă vrea pe alții să ajute,
Va trebui să ştie sigur
De ce are trebuință viața lui.
(Apare Cealaltă Maria, şi ea tot sub formă sufletească.)
………………………………………………..
Ia uite, ce ciudată ființă!
Se pare că stânca
Însăşi a născut-o.
Din ce temelii cosmice

Iau naştere atare fiinţe?

CEALALTĂ MARIA: Mă lupt prin locuri stâncoase,
Şi vreau să îmbrac în cuvinte-omeneşti
Voinţa însăşi a stâncilor;
Adulmec fiinţa Pământului
Şi vreau să gândesc într-un cap omenesc
Însăşi gândirea Pământului.
Eu aerul curat al vieţii îl sorb,
Puterile din aer le transform
În simţăminte omeneşti.

STRADER: Atunci tu nu ne poţi ajuta.
Ceea ce în natură trebuie să rămână,
Este departe de năzuinţele omeneşti.

CAPESIUS: Îmi place vorbirea ta, femeie,
Şi-aş adopta bucuros
Al tău fel de a fi.

CEALALTĂ MARIA: Atât de ciudate îmi par
Cuvintele voastre mândre.
Urechile mele nu înţeleg
Al vostru fel de-a vorbi.
Doar dacă las mai întâi ca din fiinţa mea
Cuvintele voastre alte tonuri să capete,
Atunci se răspândesc peste lucrurile toate
Dimprejurul meu,
Şi limpezesc enigmele lor.

CAPESIUS: De este-adevărat ce spui,
Atunci transpune-n limba ta-ntrebările
Pe care noi ni le punem
Privind adevăratele valori ale vieţii,
Încât natura să ne dea răspunsul.
Noi înşine suntem neputincioşi
Să întrebăm pe măreaţa Mama-Natura
Într-un chip în care să ne audă.

CEALALTĂ MARIA: În mine să vedeţi doar pe sora cea mică
A 'naltei fiinţe spirituale
Ce locuieşte în împărăţia
De unde tocmai aţi venit.
Ea mi-a încredinţat acest câmp
Pentru ca să arăt simţurilor omeneşti
Oglindirea ei aici.

CAPESIUS: Deci noi am fugit din acel domeniu
Ce poate să ne-astâmpere dorul?

CEALALTĂ MARIA: Nu veți reuşi asta niciodată,
De nu găsiți
Calea-napoi.

CAPESIUS: Şi care-i calea dreaptă?

CEALALTĂ MARIA: Sunt două căi.
De forța mea-şi atinge apogeul,
Atunci, toate ființele domeniului meu
În frumusetea cea mai sublimă vor străluci.
Lumină scânteindă străluceşte apoi
Din stâncă şi apă;
Belşugul cel mai mare de culori
Se răspândeşte-n jur
Iar voioşia ființelor umple,
Cu sunete vesele, aerul.
Şi dacă sufletul vostru se dăruie atunci
Desfătărilor pure ale ființei mele,
Voi veți pluti pe aripile spiritului
În începuturile dintâi ale lumii.

STRADER: Nu-i calea asta pentru noi.
Vorbirea noastră-i spune exaltare.
Noi vrem să rămânem pe Pământ,
Nu să ne pierdem prin nori.

CEALALTĂ MARIA: De vreți să umblați
Pe cealaltă cale,
Voi trebuie să renunțați
La mândrul vostru spirit.
Uitați ceea ce rațiunea impune;
Ființa voastră să câştige-ntâi simțul naturii;
Lăsați să domnească firesc,
În pieptul vostru matur, sufletul de copil,
Neatins de fantomele gândurilor.
Aşa ajungeți, ce-i drept, nu prin cunoaştere,
Dar sigur, la izvoarele vieții.
(Cealaltă Maria dispare.)

CAPESIUS: Deci iată-ne
Lăsați din nou în seama noastră.
Şi am învătat doar
Că se cuvine să muncim
Şi să-aşteptăm răbdători

Să se coacă roadele muncii.

JOHANNES (ca ieşind din meditaţie; aici, ca şi în scenele următuare, stă la o parte şi nu participă la acţiune):

Aşa găsesc în domeniul sufletului,
Oameni care-mi sunt cunoscuţi:
Cel ce vorbea despre povestirile Feliciei,
Aici am putut să-l văd doar
Aşa cum în tinereţe a fost;
Iar cel care, tânăr fiind,
Se consacră călugăriei,
Îmi apăru bătrân.
Era, lângă ei, Spiritul elementelor.

Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

GA 14

TABLOUL CINCI

Un templu subteran din stânci, lăcaşul ascuns, consacrat Misteriilor hierofanţilor. Benedictus, Theodosius, Romanus, Retardus, Felix Balde, Cealaltă Maria. Johannes în meditaţie, ca şi în tabloul precedent.

BENEDICTUS (la Răsărit):

Voi, care tovarăşi mi-aţi devenit
În împărăţia veşnicului,
Mă aflu acum în mijlocul vostru
Spre a primi de la voi ajutorul
De care am nevoie
Pentru a toarce firul destinului unui om,
Ce trebuie să primească lumina de-aici.
El a trecut prin proba suferinţei
Şi în amare chinuri sufleteşti
A pus temelia cousacrării sale,
Care trebuie să îi confere Cunoaşterea.
Am împlinit astfel ce mi se-ncredinţase
Ca sol al spiritului –
Să-aduc oamenilor
Comorile acestui Templu.

Acum, voi trebuie, frații mei,
Să-mi încheiați lucrarea.
Eu lui i-am arătat lumina
Care l-a condus
La-ntâia contemplare-n spirit.
Dar ca imaginea aceasta
Să îi devină adevăr,
Cu fapta mea, unită trebuie
Fapta voastră.
Cuvântul meu din mine singur purcede;
Prin voi, răsună Spiritele lumilor.

THEODOSIUS (la Sud): Vorbește forța Iubirii
Ce lumile împreună le leagă
Şi umple cu existență ființele.
Să curgă căldură în inima lui!
El va trebui să înțeleagă
Cum să se-apropie de Spiritul lumilor,
Sacrificând iluzia
Propriei sale personalități.
Acum, vederea tu i-ai dezlegat-o
Din somnul simțurilor;
Căldura va trezi spiritul
Din ființa sufletului său.
Tu, Sinea i-ai scos-o
Din înveligul trupesc;
Iubirea, sufletul i-l va-ntări
Spre-a deveni oglindă
În care să fie contemplate
Cele ce-n lumea spirituală se petrec.
Iubirea îi va da lui forța
Să se simtă el însuşi ca spirit,
Şi astfel îi va crea urechea
Care aude cuvântul spiritelor.

ROMANUS (la Vest): Cuvintele mele nu sunt nici ele
Revelația propriei mele ființe.
Voința cosmică vorbeste.
Şi pentru că tu,
Pe omul ce ți-a fost încredințat,
L-ai ridicat la forța de a trăi în spirit,
Această forță va trebui să îl conducă
Prin limitele spațiului şi ale timpului.
El trebuie să intre în acele sfere
Unde spirite acționează creând.
Iar ele vor trebui să i se reveleze
Şi să-i pretindă fapte.

Le va săvârsi bucuros.
Ţelurile Plăsmuitorilor lumilor
Îl vor umple de viață;
Şi Începătoriile trebuie
Să-l pătrundă cu spirit.
Puterile cosmice
Îl vor umple cu forță;
Suveranii sferelor
Îl vor strălumina
Iar Cei ce tronează asupra lumilor
Îl vor învăpăia.

RETARDUS (la Nord): De la-nceputul Pământului a trebuit
În mijlocul vostru să mă tolerați.
Deci trebuie şi astăzi
Să ascultați cuvântul meu
În sfatul vostru.
Până să-mpliniți ceea ce
Atât de frumos ați spus adineaori,
Va trece totuşi un timp.
Pământul însuşi încă
Nu ne-a anunțat în vreun fel
Că ar avea nevoie
De noi inițiați.
Cât timp în acest loc,
În care ținem sfat,
Nu au pătruns ființe care, neinițiate,
Îşi pot libera spiritul
Din realitățile simțurilor,
Îmi este-ngăduit
Să vă potolesc zelul.
Va trebui mai întâi să ne aducă ei solia
Că Pământul are nevoie
De noua revelație.
Rețin deci în Templu
Lumina voastră spirituală,
Ca nu cumva să dăuneze,
În loc să-aducă folos,
Atunci când întâlneşte suflete nemature.
Din mine însumi eu îi dau omului
Acea parte care-l face să creadă
Că adevărul simțurilor
Este lucrul cel mai înalt,
Atât timp cât Întelepciunea spirituală
I-ar putea orbi ochii.
Credința îl poate conduce
Şi de aici înainte la spirit,

Iar țelurile voirii sale
Pot fi călăuzite mai departe
Prin pofte nestăpânite
Ce dibuie în întuneric.

ROMANUS:

De la-nceputul Pământului am fost nevoiți
Să te răbdăm în mijlocul nostru.
Acum însă timpul
Atribuit activității tale a trecut.
Voința cosmică simte în mine
Cum se apropie acei oameni care,
(Felix Balde apare în forma sa pământească. Cealaltă Maria, în forma sa sufletească, iese din stânci)
Fără a fi inițiați, pot descătuşa spiritul
Din aparența sensibilă.
Nu îți mai este-ngăduit
Să ne împiedici paşii.
Prin liberă voință ei
Se-apropie de Templul nostru
Şi îți aduc solia că,
Uniți de-acum cu noi,
Doresc să-ajute operei spirituale.
N-au fost până-acum
Pregătiți pentru asta
Şi ancorau în credința
Că forțele clarvederii
Trebuie să rămână despărțite de rațiune.
Acum au cunoscut
Unde-l conduce pe om rațiunea, când,
De clarvedere despărțit,
Se rătăceste-n adâncurile lumilor.
Ei îți vor spune
Despre fructele care, pornind din forța ta,
Trebuie să se coacă în sufletele omeneşti.

RETARDUS:

Dar voi, care în mod inconştient
Mi-ați promovat creația,
Voi trebuie să mă ajutați mai departe.
Dacă nu vă amestecați
În ceea ce e rezervat doar domeniului meu,
Atunci şi acțiunii voastre
Îi va rămâne mereu
Spațiul care l-a avut pân-acum.

FELIX BALDE:

O forță, care din temeliile Pământului
Vorbeşte spiritului meu,
Mi-a poruncit

Să vin în acest loc sacru.
Prin mine, vrea să vă înştiinţeze
Despre suferinţa, despre-ngrijorarea ei.

BENEDICTUS:

Ne spune deci, prietene,
Ce ai aflat 'n-adâncul sufletului tău
Despre supărările
Din adâncimile Pământului.

FELIX BALDE:

Lumina care luminează-n oameni
Ca rod al ştiinţei,
Ea trebuie să devină hrană
Acelor puteri care, în bezna Pământului,
Slujesc mersului lumilor.
De mult timp, ele au fost silite
Să rămână aproape flămânde.
Căci ceea ce-n zilele noastre
Se naşte-n creierele omeneşti
Slujeşte suprafeţei Pământului,
Dar nu pătrunde-n adâncimile lui.
Bântuie o nouă superstiţie
În capetele deştepte.
Ele-şi îndreaptă privirea spre obârşii
Şi vor să vadă în sferele spiritelor
Numai fantome,
Născocite din iluzia simţurilor.
Un negustor ar lua drept nebun
Pe cumpărătorul care i-ar spuue:
Ceaţa din vale se poate schimba
În bani sunători
Şi tu vei fi plătit
Cu-aceste monede.
Dar negustorul nu vrea ducaţii
Proveniţi din ceaţă.
Şi totuşi omul însetat de dezlegarea
Celor mai 'nalte enigme ale existenţei,
Acceptă că Universul s-a construit
Din nebuloasa originară, –
Atunci când, pentru a-i potoli nevoile spiritului,
Ştiinţa îi oferă această monedă.
Profesorul, cărturarul care ar afla
Că un profan
Ar vrea să se ridice singur, fără pregătire,
Pe culmile ştiinţei,
L-ar osândi cu dispreţ.
Şi totuşi, ştiinţa nu pune la-ndoială
Că animalul erei primare,

Fără examene şi lipsit de spirit,
A putut deveni om prin proprie forță.

THEODOSIUS: De ce nu deschizi oamenilor
Izvoarele luminii tale
Ce-atât de puternic radiază
Din sufletul tău?

FELIX BALDE: Cei binevoitori
Îmi spun visător şi fantast
Iar pentru ceilalți
Sunt un biet nerod care,
Neinstruit de ei,
Îşi vede de propria nerozie.

RETARDUS: Chiar simplismul vorbelor tale
Arată cât eşti de neinstruit.
Tu nu ştii că un om de ştiință este
Destul de inteligent
Ca să-şi aducă singur obiecția de care vorbeşti
Şi dacă nu şi-o face,
Cunoaşte el de ce.

FELIX BALDE: Prea bine ştiu
Că-i destul de inteligent
Obiecțiunea s-o-nțeleagă.
Dar sigur e că nu-i atât de inteligent
Încât să şi creadă în ea.

THEODOSIUS: Şi ce e de făcut
Pentru ca puterile Pământului
Să primească hrana de care au atâta nevoie?

FELIX BALDE: Cât timp pe Pământ
Vor găsi ascultare doar acei oameni
Ce nu vor să-şi amintească
De obârşia spiritului lor,
Vor flămânzi-n adâncul Pământului
Puterile mineralelor.

CEALALTĂ MARIA: Desprind din spusele tale, frate Felix,
Convingerea că ar fi trecut timpul
Când trebuia să slujim existenței pământeşti
Ca să putem aduce la viață spirit şi iubire
Din propriile noastre temelii de viață,
Fără a fi inițiați prin lumina Înțelepciunii.
În tine se manifestau Spiritele Pământului,

Spre a-ți da lumina lipsită de știință,
În mine a putut domni iubirea
Care prin sine însăși se-afirmă în existența omenească,
Să ne unim de-acum cu acești frați
Care-mplinesc inițierea-n Templu,
Și să-acționăm roditor în sufletele oamenilor.

BENEDICTUS: De vă uniți cu noi,
Atunci Opera de inițiere trebuie să reușească.
Înțelepciunea ce-am dăruit-o fiului meu
Va înflori în el, devenind putere.

THEODOSIUS: De vă uniți cu noi,
A jertfei bucurie se va naște.
Iubirea va străbate cu căldură
Viața sufletească a căutătorului spiritual.

ROMANUS: De vă uniți cu noi,
Se vor coace roadele spiritului,
Și faptele care purced din discipolatul sufletului
Vor germina în activitatea spirituală.

RETARDUS: De vă uniți cu ei,
Cu mine ce se va-ntâmpla?
Faptele mele vor deveni sterile
Pentru discipolul spiritual.

BENEDICTUS: O altă ființă vei deveni tu,
Fiindcă opera ta e-mplinită.

THEODOSIUS: Vei dăinui mai departe în jertfă,
Dacă te vei jertfi pe tine.

ROMANUS: Vei rodi-n faptele oamenilor,
Dacă eu le voi cultiva fructele.

JOHANNES (ca și în tabloul precedent, ieșind din meditație):
Ochiului meu sufletesc
I se-nfățișează Frații din Templu.
La chip sunt asemenea oamenilor
Pe care-i cunosc din aparența sensibilă.
Doar Benedictus, ca spirit.
Cel care stătea în stânga lui
Semăna cu bărbatul
Care vrea să se apropie de spirit doar prin simțire.
Al treilea se asemăna cu omul care
Admite existența puterilor vieții
Numai prin manivele-nvârtite și prin mecanisme exterioare.

Al patrulea mi-e necunoscut.
Femeia, care după moartea soțului ei
S-a-ndreptat spre lumina spiritului,
Aici am văzut-o în ființa ei cea mai profundă.
Şi Felix Balde a apărut
Aşa cum este-n viață.

(Cortina cade încet.)

Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

GA 14

TABLOUL ŞASE

Acelaşi decor ca în tabloul patru. Spiritul elementelor ocupă acelaşi toc. În fața lui, doamna Balde; mai târziu German. Johannes în meditație.

DNA BALDE:
Tu m-ai chemat;
Ce vrei să afli de la mine?

SPIRITUL ELEMENTELOR:
Am dăruit Pământului doi oameni,
Iar forța lor spirituală
A fost făcută prin tine roditoare.
Găseau în cuvintele tale
Înviorarea pentru sufletul lor,
Atunci când erau paralizați de cugetări sterile.
Dar ceea ce le-ai dăruit lor,
Îmi datorezi şi mie.
Nu este de ajuns spiritul lor
Spre a-mi răsplăti serviciul
Pe care eu l-am făcut lor.

DNA BALDE:
Mulți ani veni-n căsuța noastră
Unul dintre ei,
Ca să-şi ia fora
Ce-i înflăcăra cuvintele.
Apoi, mai târziu, l-a adus şi pe celălalt.

Şi astfel, gustau amândoi
Din roadele a căror valoare,
Pe-atunci, nu-mi era cunoscută.
Mi-au răsplătit însă
Cu prea puțin bine.
Ei i-au dat fiului nostru
Felul lor de cunoaştere.
Intentia lor era bună,
Dar prin asta fiul nostru
S-a ales cu moarte sufletească.
Crescuse-n lumina pe care
Tata Felix a primit-o din izvoare,
Din stânci, din munți,
Prin ce-i vorbeau spiritele.
Acestor lucruri le-am adăugat
Tot ce mi-a crescut în suflet
În primii ani ai copilăriei mele.
Dar simțul spiritual al fiului nostru
S-a stins în umbra neagră
A-ntunecatei lor ştiințe.
Şi-n locul unui copil vesel,
Crescu un om
Cu suflet pustiu
Şi inimă deşartă.
Şi-acum, tu-mi ceri
Să îți plătesc
Ce ei îți datorează!

SPIRITUL ELEMENTELOR:
Aşa trebuie să fie.
Ai slujit mai întâi
Partea lor pământească,
Acum, prin mine, spiritul cere
Să-ți desăvârşeşti lucrarea.

DNA BALDE:
Nu e-n firea mea
Să mă împotrivesc la ce trebuie să fac;
Dar, mai întâi, spune-mi
Dacă fapta mea de iubire
Nu-mi va dăuna.

SPIRITUL ELEMENTELOR:
Ce ai făcut pe Pământ pentru ei,
I-a răpit copilului tău forța sufletească.
Ce-acum vei da spiritului lor,
Vei pierde din propria ta Sine,
Şi pierderea în forța ta vitală

Îti va apare-n timp
Ca urâțenie.

DNA BALDE:
Copilului meu i-au luat
Forțele sufletului său, Iar eu să umblu
Ca o sperietoare-n fața oamenilor,
Pentru ca în ei să se coacă roadele
Care puține lucruri bune-aduc!

SPIRITUL ELEMENTELOR:
Tu vei lucra totuşi pentru salvarea oamenilor
Şi pentru propria ta fericire.
Atât frumusețea mamei cât şi viața copilului
Vor înflori într-un chip mai înalt,
Dacă în sufletele oamenilor
Vor încolți noile forțe spirituale.

DNA BALDE:
Ce trebuie să fac?

SPIRITUL ELEMENTELOR:
I-ai inspirat adesea pe oameni,
Inspiră acum spiritele stâncilor;
În ceasul ăsta trebuie să smulgi din tine
Una din plăsmuirile tale de basm
Şi s-o încredințezi ființelor
Ce mă ajută-n munca mea.

DNA BALDE:
Fie...
A fost odată o ființă
Care zbura dinspre Răsărit spre Apus,
Urmând al Soarelui mers.
Zbura peste țări, peste mări,
Privind din înăltimi Spre forfota oamenilor.
Vedea cum se iubesc
Şi cum se urmăresc cu ură.
Nimic nu o putea opri
Pe-această ființă, din zborul ei;
Căci ura şi iubirea creează-ntotdeauna
Acelasi înmiit efect.
Deasupra unei case, totuşi,
Trebui să se oprească.
În casă era un om trudit.
El cugeta la iubirea oameolor,
Şi cugeta la ura lor.
Pe fața lui, cugetările
Săpaseră urme adânci
Iar părul lui albise.

Din pricina mâhnirii lui,
Ființa își pierdu călăuza solară
Şi rămase la acest om.
Era încă-n odaia lui
Când Soarele apuse.
Şi când diu nou răsări Soarele,
Ființa aceasta fu iarăşi primită
De Spiritul solar.
Şi iar văzu ea oameni
Urmându-şi în iubire şi ură
Drumul lor pământesc.
Şi când, însoțind Soarele,
Ajunse înc-odată deasupra aceleiaşi case,
Privirea ei văzu
Un om care murise.
(De după o stâncă, rămânând nevăzut, vorbeşte German.)

GERMAN:

A fost odat' un om
Ce mergea din Răsărit spre Apus.
Era purtat de impulsul cunoaşterii
Peste țări, peste mări.
El privi după legile-nțelepciunii sale
Îndeletnicirile omenesti.
Privea pe oameni cum se iubesc
Şi cum se urmăresc cu ură
Şi-n fiece clipă omul se văzu
La capătul înțelepciunii sale.
El nu putea cuprinde în vreo lege
Felul cum Ura şi Iubirea
Stăpânesc peste lumea Pământului.
Îşi consemnă mii de cazuri,
Dar îi lipsea privirea de ansamblu.
Acest uscat om de ştiință întâlni
În drumul său o ființă de lumină;
O existență grea ducea ființa asta,
Fiindcă neîntrerupt lupta
Cu o formă întunecată.
„Cine sunteți voi?"
Le întrebă uscatul savant.
„Eu sunt Iubirea",
Răspunse prima ființă;
„În mine Ura o priveşti",
Răspunse cea de-a doua.
Omul nu mai asculta
Ce spuneau aceste ființe.
Şi de atunci, ca un cercetător surd,

El merse mereu, mereu, din Est spre Vest.

DNA BALDE:
Cine eşti tu,
Care-mi schimonoseşti
Atât de nedorit
Cuvintele?
Sună ca o persiflare
Şi persiflarea nu e-n firea mea.

GERMAN (apărând):
Sunt Spiritul creierului Pământuiui.
Din mine trăieşte în om
Doar o imagine pitică.
Îți poți închipui în ea multe lucruri
Care nu-s decăt batjocură de sine,
Dacă ar fi să le arăt la mărimea
Pe care o iau în creierul meu.

DNA BALDE:
De-aceea şi de miue îți bați joc!

GERMAN:
Adesea trebuie
Să practic acest meşteşug;
De cele mai multe ori însă nimeni nu m-ascultă.
De data asta, am prins prilejul
Să vorbesc
Acolo unde-s auzit.

JOHANNES (în meditație):
Acesta a fost bărbatul Ce susținea
Că lumina spiritului
Ar fi intrat de la sine în creierul său.
Iar doamna Felicia,
Ca şi soțul ei,
A apărut aşa cum este ea în viață.

(Cortina cade.)

Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

GA 14

TABLOUL ŞAPTE

Domeniul spiritului. Maria, Philia, Astrid, Luna, copilul; Johannes, mai întâi în depărtare, apoi apropiindu-se; Theodora, mai târziu Benedictus.

MARIA:

Voi, surorile mele, voi,
Ce de-atâtea ori ajutoare mi-ați fost,
Şi-n ceasul de-acum dați-mi ajutor,
Eterul cosmic în sine
Să-l fac să se cutremure.
El trebuie armonios să răsune
Şi, răsunând, să pătrundă
Un suflet cu Cunoaştere.
Eu pot vedea semnele care
Ne-ndrumă-n munca noastră.
Lucrarea voastră trebuie
Să facă una cu lucrarea mea.
Johannes, năzuitorul,
Prin munca noastră trebuie ridicat
La existența cea adevărată.
În Templu,
Sfat au ținut Frații,
Cum să-l conducă din adâncuri
Pe culmile luminoase;
Şi-aşteaptă de la noi
Să trezim în sufletul lui
Forțe pentru zborul înalt.
Tu, Philia mea, aspiră deci
Ființa clară a luminii
Din ale spațiului întinderi,
Te umple cu vraja sunetelor
Din puterea sufletească creatoare,
Ca să-mi poți aduce
Darurile ce le aduni
Din temeliile spirituale.
Le-oi țese-atunci
În horele sferelor ce totul animă.
Şi tu, Astrid, oglindă dragă
A spiritului meu,
Să naşti o forță-ntunecată
'n-lumina curgătoare,
Spre-a străluci-n culori.
Substanța sunetelor rânduieşte-o;
Să trăiască răsunând
Substanța Universului în țesere necontenită.
Şi astfel minții umane căutătoare
Îi voi putea încredința simțire pentru spirit.
Iar tu, puternică Luna,

Care eşti întărită lăuntric
Precum măduva vieții
Ce creşte-nlăuntrul pomului,
Uneşte cu darurile surorilor tale
Oglinda propriilor virtuți,
Ca să-i devină căutătorului sufletesc
Siguranță a cunoaşterii.

PHILIA:
Vreau să mă umplu
Cu cea mai pură existență a luminii
Din depărtările cosmice;
Vreau să aspir substanța dătătoare de viață
A sunetelor
Dintr-ale eterului întinderi,
Ca ție, soră iubită,
Să-ți poată reuşi opera.

ASTRTID:
Eu vreau să-ntrețes
Lumină strălucitoare
Cu întunericul de umbră,
Şi vreau să condensez
Viața sunetelor.
Ea va trebui să răsune scânteind,
Şi va trebui să scânteieze răsunând,
Ca tu, soră iubită,
Să poți cârmui razele sufletului.

LUNA:
Vreau să-ncălzesc substanța sufletească,
Să întăresc eterul vieții.
Ele trebuie să se condenseze,
Trebuie să se perceapă,
Şi-n ele înseşi ființând,
Să dăinuie creând,
Ca tu, soră iubită,
Să poți naşte-n sufletul celui ce caută
Siguranța cunoaşterii.

MARIA:
Din sferele Philiei
Să curgă simțul bucuriei;
Şi forța de schimbare a Undinelor
Să deschidă
Sensibilitatea sufletului,
Pentru ca cel trezit
Să poată viețui
Bucuriile lumii,
Durerile lumii. –
Ce țese Astrid

Să devină bucuria iubirii,
Iar suflul de viață al Silfelor
Să trezească
Impulsul de jertfă al sufletului,
Pentru ca cel ce devine inițiat
Să poată-nviora
Pe cei împovărați de suferință,
Pe cei ce fericirea o imploră.
Din forța Lunii,
Reverse-se tăria.
Puterea Spiritelor focului
Să facă să apară
Siguranța sufletească,
Încât Cunoscătorul
Pe sine să se regăsească
'n-urzirea sufletească,
În viața lumilor.

PHILIA:
Eu Spiritelor cosmice vreau să le cer
Să-ncânte cu lumina ființei lor
Simțul sufletului,
Iar sunetul cuvintelor lor
Să facă fericit auzul spiritual;
Ca cel ce trebuie trezit
Să urce
Pe căile sufletului În înăltimile cereşti.

ASTRID:
Curenții de iubire
Ce lumea o-ncălzesc,
Vreau să-i îndrum
Spre inima Inițiatului,
Ca el să poată-aduce
Bunăvoința Cerului
În truda Pământului
Şi o stare sacră
În copiii oamenilor.

LUNA:
Puterilor dintru începuturi vreau să le cer
Curaj şi putere,
Ca să le pun
'n-adâncul inmii celui ce caută,
Încât încrederea
În propria-i Sine
Să-l poată călăuzi
În viată.
El însuşi să se simtă apoi
Sigur în sine.

Din clipe, el să culeagă
Roadele coapte,
Semințele lor să le smulgă
Pentru eternitate.

MARIA: Unită cu voi, surorile mele,
Pentru nobila operă,
Îmi va reuşi
Ce doresc cu ardoare.
Răzbate strigătul
Celui greu încercat,
În lumea noastră de lumină.
(Apare Johannes.)

JOHANNES: O, Maria, tu eşti!
Durerea mi-a adus
Îmbelşugate roade.
A risipit iluzia
Pe care mi-o făcusem despre mine
Şi care mă ținea încătuşat.
Şi-i mulțumesc durerii
Că am putut s-ajung la tine,
Mergând pe căi sufleteşti.

MARIA: Şi cum a fost calea
Ce te-a condus aici?

JOHANNES: M-am simțit scăpat
De cătuşele simțurilor.
Şi liberă mi-a fost apoi privirea
De-acele bariere
Ce-i îngrădesc prezentul.
Am putut să văd
În viața unui om
Altceva decât ne arată
Cercul strâmt al unei clipe.
Pe Capesius, pe care văzul meu obişnuit
Mi-l arăta în anii săi maturi,
Spiritul l-a dezvăluit sufletului meu
Ca adolescent,
Când plin de visuri înărcate de speranță
Întâmpina viața
Ce i-a adus
Un credincios auditoriu.
Pe Strader, care-i tânăr încă
În existența lui de-aici,
Abia scăpat de viața monahală,

Pe el l-am putut vedea
Aşa cum va trebui
S-ajungă într-o zi,
Dacă şi-ar urmări ținta,
Aşa cum el a conceput-o.
Şi numai acei oameni care pe Pământ
Sunt deja plini de spirit,
Mi-au apărut în lumea spiritului
Neschimbati.
Tata Felix
Şi mama Felicia
Îşi păstrau înfățişarea lor pământească
Atunci când ochiul meu spiritual îi percepea.
Apoi, mi-au acordat îndrumătorii mei favoarea
De a-mi vorbi
Despre darurile pe care le voi primi
De voi putea atinge
Sublimele înălțimi ale cunoaşterii.
Şi multe alte lucruri am văzut
Cu organele spiritului.
Erau lucruri pe care odinioară simțurile
Mi le-au arătat în felul lor limitat.
Lumina limpede a judecății strălucea
În lumea mea cea nouă.
De-a fost însă un vis ce se țesea
Sau mă înconjura deja realitatea spirituală,
N-am fost în stare să discern.
Dacă vederea mea spirituală
Era atinsă de-alte lucruri,
Sau dacă Sinea mea proprie se lărgise,
Devenind o lume,
N-am ştiut.
Şi-atunci, ai apărut tu însuți.
Nu-aşa cum eşti acum,
Nu cum te-a cunoscut trecutul, nu,
Ci te-am văzut
Aşa cum stai veşnic în spirit.
Ființa ta nu era umană,
Şi am putut cunoaşte limpede
Spiritul în sufletul tău.
El nu lucra aşa cum lucrează omul
În trupul sensibil.
El acționa ca un spirit
Ce vrea să dea naştere la opere
Care îşi au izvorul în eternitate.
Şi-abia acum, când pot să stau

În fața ta în spirit,
Îmi strălucește pe deplin lumina.
În tine, ochii mei fizici
Au cuprins realitatea atât de precis,
Încât și aici, în lumea spiritelor,
Am certitudinea:
În fața mea nu-i o nălucire,
Ci e ființa ta adevărată,
Pe care-am întâlnit-o acolo,
Pe care pot să o-ntâlnesc aici.

THEODORA (apărand): Trebuie să vorbesc.
Din fruntea ta, Maria,
O rază de lumină se desprinde.
Lumina prinde formă.
O-nfățișare omenească prinde chip.
E chipul unui bărbat umplut de spirit.
Și-n jurul lui se-adună alții.
Într-o epocă de mult apusă privesc eu.
Din ochii-acelui om pios
Ce s-a desprins din fruntea ta
Se răspândește cea mai pură
Pace sufletească.
Și profunzime licărește
Din nobilele sale trăsături.
În fața lui văd o femeie.
Ea, plină de devoțiune,
Ascultă cuvintele rostite
De gura lui.
Aud cuvintele.
Ele sună așa:
„Cu venerație-ați privit La zeii voștri.
Îi iubesc pe acești zei,
Așa cum voi înșivă îi iubiți.
Ei au dăruit forță gândirii voastre,
Au cultivat curajul în inimile voastre.
Dar darurile lor purced
De la o ființă spirituală mai înaltă."
…………………………………………
Și văd cum cele spuse de el oamenilor
Stârnesc sălbatice strigăte.
Aud strigătele:
„Ucideți-l! Vrea să ne răpească
Ceea ce zeii ne-au dat."
Dar el vorbește calm mai departe.
Le spune despre Dumnezeul-om
Care a coborât pe Pământ

Şi a biruit moartea:
Despre Hristos vorbeşte el.
Şi-n timp ce vorbeşte,
Treptat, sufletele se liniştesc.
O singură inimă păgână se împotriveşte,
Jurându-i răzbunare.
Eu pot recunoaste inima aceasta:
Ea bate din nou în copilul
Ce s-a lipit de tine-acum.
Vorbi către el atunci trimisul lui Hristos:
Destinul tău nu vrea
Să te apropii de mine în această viață;
Aştept cu răbdare însă.
Drumul tău te va aduce totuşi la mine.
Femeia care stă în fața bărbatului
Îi cade la picioare.
Se simte transformată.
Un suflet se roagă Dumnezeului-om.
O inimă iubeşte pe trimisul divin.
(Johannes cade în genunchi în fața Mariei.)

MARIA: Johannes, ceea ce întrezăreşti,
Trezeşte la deplină conştiență.
Abia acum memoria ta
S-a eliberat din cătuşele simțurilor.
M-ai perceput pe mine
Şi te-ai simțit pe tine
Aşa cum am fost uniți în viața pământească trecută.
Femeia despre care vorbea văzătoarea
Erai tu însuți.
Aşa te-ai prosternat la picioarele mele
Când eu, odinioară, ca trimis al lui Hristos,
Am venit la neamul tău.
Ce în lăcaşurile sacre ale Hyberniei
Mi-a fost împărtăşit de către Dumnezeul
Care-nlăuntrul omului sălăşluia,
Biruitor asupra puterilor morții,
Mi s-a îngăduit să duc popoarelor
'n-a căror suflet mai era vie
Dorința de-a aduce jertfe, cu bucurie,
Puternicului Odin,
Gândind cu tristețe
La luminosul Baldur.
Iar forța care s-a născut în tine
Prin solia mea, te-a atras către mine
Din prima zi când, în viața de-acum,
Ochii tăi fizici mă văzură.

Şi pentru că forța aceasta lucra cu putere,
Rămânând totuşi neştiută de noi,
Ea întrețesu existențelor noastre
Suferințele prin care a trebuit să trecem.
Dar în durerea însăşi se afla puterea
Care la împărăția spiritului ne conducea,
Acolo unde învățăm cu-adevărat să ne cunoaştem.
Durerea ta crescu peste măsură
Prin prezența acestor mulți oameni
De care, prin puterea destinului, eşti legat.
De-aceea a putut revelarea ființei lor
Să-ți zguduie atât de puternic inima.
Acuma karma i-a adunat în junal tău,
Ca să trezească-n tine-o forță
Prin care viața ta să avanseze.
Această forță te-a cutremurat
Încât, eliberat de trup,
Ai putut urca în lumile spirituale.
Eşti cel mai aproape de sufletul meu,
Căruia-n suferință i-ai rămas credincios.
De-aceea sorții m-au ales
Să împlinesc inițierea,
Căreia tu îi datorezi lumina spirituală.
Frații care slujesc în Templu,
Ei te-au trezit la clarvedere,
Dar poți cunoaşte
Că este adevăr ceea ce vezi,
Doar dacă-n lumea spiritelor regăseşti
O ființă de care-n lumile simțurilor
Eşti deja legat prin ființa ta cea mai profundă.
Ca-această ființă să te poată-ntâmpina aici,
De-aceea m-au trimis Frații înaintea ta.
Cea mai grea probă a fost pentru tine
Atunci când eu am fost chemată aici.
L-am rugat pe Maestru, pe Benedictus,
Să îmi dezlege
Enigma vieții mele
Ce-atât de cumplită-mi apărea.
Şi fericire izvorî din cuvintele sale
Când îmi vorbi despre misiunea sa şi a mea.
El mi-a vorbit despre spiritul
Căruia trebuie să-i consacru forța în mine.
Vorbindu-mi, era ca şi cum, într-o clipă,
Lumina spirituală cea mai puternică
Întregul suflet mi-l strălumina;
Durerea mea se preschimbă în fericire.

Un singur gând umplea atunci sufletul meu:
El mi-a dat lumina –
Da, lumina care mi-a conferit forța clarvederii.
Voința era cea care trăia în gândul:
Să mă consacru-n întregime spiritului
Şi gata să fiu pentru jertfa
Care m-ar putea apropia de el.
Putere uriaşă avea acest gând.
Ea îi dădu sufletului aripi şi mă răpi
În împărăția-n care m-ai găsit.
În clipa când m-am simțit liberă
De corpul fizic, am putut
Să îmi îndrept privirea spirituală asupra ta.
Nu îl aveam doar pe Johannes înaintea mea;
Vedeam şi pe femeia care mă urmase
În timpurile de demult,
Legându-şi strâns soarta ei de a mea.
Aici adevărul spiritual mi-a apărut prin tine,
De care-n lumea fizică
Eram atât de-adânc legată.
Am dobândit certitudinea spiritului
Și-am fost în stare să ți-o dărui.
Lui Benedictus trimitând o rază
A celei mai înalte iubiri, am mers înaintea ta.
Iar el ți-a conferit forța să mă urmezi
În sferele spiritului.

BENEDICTUS (apărând):

V-ați găsit voi înşivă aici,
În domeniul spiritului.
Voi putea să fiu iarăşi
Alături de voi.

Mi-a fost îngăduit să vă dau forța
Ce v-a mânat aici,
Dar nu puteam să vă-nsoțesc
Eu însumi.
Aşa vrea legea,
Căreia trebuie să mă supun.
Era nevoie-ntâi prin voi înşivă
Să dobândiți ochiul spiritual,
Prin care mă puteți vedea
Și-aici.
Călătoria voastră spirituală
Abia a-nceput.
Cu forțe noi veți sta de-acum
În lumea simțurilor.
Şi, datorită spiritului

Ce s-a deschis în voi,
Veţi putea sluji devenirii omeneşti.
Destinul v-a legat ca împreună
Să vă desfăşurati forţa
Ce trebuie să slujească o operă înaltă.
Mergând pe drumul sufletului,
Înţelepciunea însăşi vă va învăţa
Că cele mai înalte lucruri pot fi înfăptuite
Când sufletele care şi-au conferit siguranţă spirituală
Se leagă sincer pentru salvarea lumilor.
Conducerea spirituală v-a unit întru cunoaştere,
Uniţi-vă-acum singuri pentru lucrare spirituală.
Prin gura mea, puterile-acestei împărăţii
Vă dăruiesc cuvântul forţei:
Fiinţa urzindă-a luminii, ea radiază
De la om la om,
Spre-a umple cu adevăr întreaga lume.
Harul iubirii, el încălzeşte
Suflet lângă suflet,
Spre a lucra întru fericirea tuturor lumilor.
Iar solii spiritului, ei cunună
Lucrarea binecuvântată a oamenilor
Cu ţelurile cosmice;
Şi dacă omul, care-n alt om se regăseşte,
Le poate uni pe amândouă.
Lumină spirituală va străluci prin căldură
sufletească.

(Cortina cade.)

Rudolf Steiner

POARTA INIŢIERII

GA 14

INTERMEZZO

Se presupune că cele arătate până aici au constituit reprezentaţia la care a participat Sophia. A doua zi a fost iar vizitată de prietena ei, Estella. Cele ce urmează se petrec în aceeaşi cameră ca şi prologul.

SOPHIA: Iartă-mă că te-am făcut să aştepţi, dragă Estella; a trebuit să îngrijesc mai întâi de copii.

ESTELLA: Am venit iar. Ţin atât de mult la tine încât vreau să te văd ori de câte ori trec printr-o emoţie puternică.

SOPHIA: Întotdeauna ai să găseşti în mine prietena care să ia parte cu toată inma la cele ce resimţi.

ESTELLA: *Dezmoşteniţii trupului şi ai sufletului* – piesa asta m-a impresionat nespus. O să-ţi pară curios dacă am să-ţi spun că, pentru câteva clipe, mi s-a părut că în faţa sufletului meu s-a înfăţişat tot ce am putut vedea vreodată ca suferinţă omenească. Piesa asta nu numai că a prezentat cu cea mai mare forţă artistică loviturile exterioare ale sorţii, de care atâţia oameni au parte, dar – cu o mare putere de pătrundere – a aruncat o lumină asupra celor mai profunde dureri sufleteşti.

SOPHIA: E sigur că nu-ţi poţi face o imagine fidelă asupra unei opere de artă dacă doar auzi vorbindu-se despre conţinutul ei. Şi totuşi, mi-ar plăcea să-mi spui ceva din cele ce te-au emoţionat atât.

ESTELLA: Reprezentaţia este o admirabilă construcţie literară. Artistul a vrut să arate cum un tânăr pictor pierde orice bucurie de creaţie, pentru că a început să se îndoiască de dragostea unei femei. Ea îi dăruise forţă să-şi poată dezvolta talentele lui foarte promiţătoare. În ea s-a născut, din cel mai pur entuziasm pentru arta lui, cel mai frumos devotament. El îi datora ei faptul că resimţea în arta sa o desfăşurare deplină a forţelor lui. Aş spune că el a înflorit la soarele binefăcătoarei sale. Din această recunoştinţă, cum în majoritatea timpului erau împreună, s-a dezvoltat o dragoste pătimaşă pentru această femeie. Pe de altă parte, el neglijă tot mai mult o biată fiinţă care-l iubea cu tot devotamentul şi care, până la urmă, moare de supărare când îşi dă seama că a pierdut inima bărbatului iubit. Când aude despre moartea ei, vestea nu-l tulbură prea mult pentru că sentimentele lui aparţineau exclusiv binefăcătoarei lui. Dar a trebuit să se convingă tot mai mult că sentimentele nobile, de prietenie, ale acesteia nu s-ar fi putut transforma niciodată într-o iubire pătimaşă. Faptul acesta îi alungă din suflet orice bucurie de creaţie şi-l face să se simtă tot mai pustiu lăuntric. În această situaţie, îşi aminteşte tot mai des de fiinţa sărmană pe care o părăsise. Şi omul acesta plin de speranţe ajunge acum o ruină. De nicăieri nici o lumină. Lâncezea. Toate acestea au fost prezentate cu cea mai mare fortă dramatică.

SOPHIA: Îmi pot întchipui cât a impresionat acest spectacol pe draga mea Estella care, încă din tinereţea ei, suferea când i se înfăţişa destinul unor oameni care, prin conflicte grave de viaţă, erau împinşi spre cele mai cumplite chinuri sufleteşti.

ESTELLA: Dar, draga mea Sophia, în această privintă mă înţelegi greşit. Sunt în stare

să fac bine deosebirea dintre o operă de artă şi realitate. Ar însemna să nu judecăm opera de artă după ceea ce este ea însăşi, dacă am amesteca în judecata noastră sentimentele cu care privim în viață întâmplările pe care le întâlnim. Ce m-a zguduit atât de profund a fost aici cu adevărat numai perfecta expresie artistică a unei probleme adânci de viață. Şi am putut să recunosc o dată mai mult, foarte limpede, că arta nu-şi poate atinge culmile decât atunci când ține pasul cu plenitudinea vieții. Îndată ce se îndepărtează de ea, operele ei devin nesincere.

SOPHIA: Te pot înțelege perfect când spui acest lucru. Am admirat întotdeauna pe artiştii care ajung la o desăvârşire în interpretarea a ceea ce tu numeşti adevărul vieții. Şi cred că, în vremea noastră chiar, mulți au ajuns la măiestrie în această privință. Totuşi, cele mai mari realizări în acest domeniu au lăsat în sufletul meu o anumită stare de nemulțumire. Mult timp n-am putut să-mi explic acest lucru. Într-o bună zi însă mi-a venit lumina care mi-a dat răspunsul.

ESTELLA: Ai să-mi spui desigur cum concepția ta de viață te-a îndepărtat de la prețuirea a ceea ce se numeşte arta realistă.

SOPHIA: Dragă Estella, să nu vorbim acum despre concepția mea de viață. Ştii foarte bine că sentimentul pe care ți l-am descris adineaori trăia în mine de mult, chiar înainte de a avea cea mai mică idee despre ceea ce tu numeşti concepția mea de viață. Şi am acest sentiment nu numai față de arta care se pretinde realistă; şi alte tendințe îmi produc un sentiment asemănător. El apare în mine mai ales când observ ceea ce, într-un sens înalt, aş numi neadevărul anumitor opere de artă.

ESTELLA: În acest lucru, cu adevărat nu te mai pot urma.

SOPHIA: Gândeşte-te, draga mea Estella, că o înțelegere vie a adevăratei realități trebuie să dea naştere în suflet la sentimentul unei anumite sărăcii a operei de artă, pentru că este sigur că şi cel mai mare artist va trebui să rămână în fața plenitudinii naturii numai un cârpaci. Mie, cel puțin, nici cea mai desăvârşită copie artistică nu-mi poate da ceea ce îmi revelează un peisaj sau un chip omenesc.

ESTELLA: Dar e în firea lucrurilor; n-are cum să fie altfel.

SOPHIA: S-ar putea schimba dacă oamenii ar vrea să se lămurească asupră unui lucru. Ar putea să-şi spună că e lipsit de sens să creezi încă o dată, cu ajutorul forțelor sufleteşti, ceea ce puterile superioare desfăşoară în fața noastră ca cea mai autentică operă de artă. Cu toate astea, aceleaşi puteri au introdus în sufletul omului o năzuință de a continua într-un anumit sens Opera de creație, pentru a dărui lumii ceea ce aceste puteri nu oferă încă simțurilor noastre. În tot ceea ce omul poate să producă, puterile creatoare au lăsat natura neterminată. Şi atunci, de ce omul să imite, într-o formă imperfectă,

perfecţiunea naturii, ştiut fiind că el ar putea transforma imperfecţiunea ei în perfecţiune. Încearcă să transformi în tine această afirmaţie într-un sentimeut elementar şi ai să-ţi poţi face o idee de ce adesea îmi produce un disconfort ceea ce tu numeşti artă. Faptul că îţi dai seama de redarea nedesăvârşită a unei realităţi fizice, trebuie să provoace disconfort, în timp ce cea mai imperfectă reprezentare a ceea ce se ascunde îndărătul unei observări exterioare poate fi o revelaţie.

ESTELLA: De fapt, tu vorbeşti despre ceva ce nu există nicăieri. Este ştiut că nici un artist adevărat nu caută să obţină doar o simplă reproducere a naturii.

SOPHIA: Dar tocmai în acest fapt constă imperfecţiunea atâtor opere de artă; în faptul că activitatea creatoare se ridică prin sine însăşi deasupra naturii iar artistul nu ştie ce aspect are ceea ce nu cade direct sub observaţia simţurilor.

ESTELLA: Nu văd nici o posibilitate să ajungem la o înţelegere asupra acestui punct. E destul de trist să vezi că cea mai bună prietenă a ta umblă, în cele mai importante probleme sufleteşti, pe căi care diferă atât de mult de ale tale. Sper totuşi în timpuri mai bune pentru prietenia noastră.

SOPHIA: În această privinţă, ar trebui să putem primi ce ne va aduce viaţa.

ESTELLA: La revedere, dragă Sophia.

SOPHIA: La revedere, buna mea Estella.

(Cortina cade.)

Rudolf Steiner

POARTA INIŢIERII

GA 14

TABLOUL OPT

Aceeaşi cameră ca în primul tablou. Johannes, Maria, Capesius, Strader.

JOHANNES (lângă şevalet, în faţa căruia stau Capesius şi Maria):

Sunt ultimele tuşe;
Îmi pot considera lucrarea terminată.
O mare bucurie am avut

Să pot aprofunda, prin arta mea,
Ființa dumneavoastră.

CAPESIUS: Tabloul este pentru mine, sincer, o minune.
O şi mai mare minune
E creatorul său.
Schimbarea petrecută-n Domnia ta
Nu poate fi comparată cu nimic
Din ceea ce oameni de felul meu
Credeau a fi astăzi cu putință.
Poți să o crezi doar când ochii
Te constrâng s-o vezi.
Întâia oară te-am văzut acum trei ani.
Mi s-a-ngăduit să intru în acest cerc
În care te-ai ridicat până la înălțimea de acum.
Un om împovărat de griji erai pe-atunci,
Şi chipul Domniei tale arăta acest lucru.
Ascultasem o expunere în cercul vostru
Şi m-am simțit obligat să leg de ea cuvinte
Pe care tare greu mi le smulgeam din suflet.
Vorbeam aşa cum o face omul
Când nu se gândeşte decât la sine.
Privirea îmi era mereu îndreptată
Spre-acel pictor copleşit de suferință,
Care şedea într-un colț şi tăcea.
Tăcea şi gândea însă
În chip cu totul aparte.
Puteai să crezi
Că n-auzea nici un cuvânt
Din cele rostite alături de el.
Părea că suferința ce îl stăpânea
Avea o viață proprie a ei.
Era ca şi cum omul nu auzea nimic
Şi doar suferinta însăşi ar fi avut auz.
N-ar fi poate nepotrivit să spun
Că era cu totul stăpânit de suferință.
Nu mult după aceea te-am reîntâlnit
Şi erai deja transformat.
Din ochi îți radia fericirea
Şi forță trăia-n ființa Domniei tale
Un nobil foc îți răsuna din cuvinte.
Atunci ți-ai exprimat o dorință
Ce mi-a părut destul de ciudată.
Doreai să devii discipolul meu.
Şi-n adevăr, trei ani întregi,
Cu râvnă ai aprofundat
Tot ce aveam de spus despre mersul lumii.

Apropiindu-ne mai mult,
Am trăit enigma artei Domniei tale,
Şi fiecare din tablouri era o nouă minune.
(Între timp a intrat Strader.)
Gândirea mea nu tindea mai 'nainte
Să urce-n lumile ascunse simțurilor.
Era departe de mine-ndoiala cu privire la ele.
Să mă apropii să le cercetez,
O mare îndrăzneală îmi părea.
Şi-acum trebuie să recunosc
Că m-ai făcut să-mi schimb părerea.
De-atâtea ori te-am auzit spunând
Că datorezi creația artistică
Doar darului
De a percepe conştient în alte lumi,
Şi că în opera dumitale
Nu poți aduce nimic
Ce să nu fi fost întâi contemplat în spirit.
Şi văd în operele Domniei tale
Cum spiritul se revelează activ.

STRADER: Niciodată nu v-am înțeles atât de puțin.
În fiece artist
Spiritul s-a dovedit astfel.
Ce deosebire este-atunci
Între Thomasius şi ceilalți maeştri?

CAPESIUS: Nu m-am îndoit vreodată
Că spiritul se arată activ în oameni.
Ființa lui însă,
Lor le rămâne necunoscută.
Creează dintr-un spirit,
Dar nu-l înțeleg.
Thomasius însă creează în realitatea sensibilă
Ceea ce poate vedea deplin conştient în spirit.
Şi mi-a mărturisit adesea că o altfel de creație
Nu-i cu putință pentru felul lui.

STRADER: Pentru mine, Thomasius este de admirat;
Şi recunosc deschis că,
Abia-n tabloul lui,
Capesius – pe care credeam că-l cunosc –
Se revelează pentru prima dată-n întregime.
Credeam că-l cunosc,
Dar opera aceasta de artă îmi arată clar
Cât de puțin ştiam despre el.

MARIA:
Iubite doctore, cum poți oare
Să-admiri atât măreția operei
Şi totuşi să negi izvorul acestei măreții?

STRADER:
Ce are de-a face admirația
Pe care o datorez artistului
Cu credința-n vederea spirituală?

MARIA:
Desigur, poți ovaționa opera
Chiar când lipseşte credința în izvoarele ei.
În cazul de față însă n-ar fi nimic de admirat,
Dacă artistul n-ar fi urmat calea
Ce l-a condus la spirit.

STRADER:
N-ar trebui totuşi să spunem
Că, dacă cineva se dedică spiritului,
L-a şi pătruns prin cunoaştere.
Forța spiritului creează-n artist
Aşa cum creează-n pom sau în piatră.
Dar pomul nu se cunoaşte pe sine;
Îl poate cunoaşte doar cel care îl contemplă.
Artistul trăieşte în opera sa
Şi nu în experiența spirituală.
Dar dacă privirea mi se îndreaptă acum
Către tabloul acesta,
Uitate-s toate câte-l ispitesc pe gânditor.
Din ochii aceştia care sunt, totuşi, pictați,
Străluceşte forța sufletească a prieteuului meu.
Pe fruntea aceasta trăieşte
Înțelepciunea cercetătorului;
Iar căldura nobilă a cuvintelor sale
Radiază din toate tonurile culorilor
Prin care pensula Domniei tale
A rezolvat această enigmă.
O, culorile acestea! Sunt doar o suprafață plană
Şi totuşi nu sunt;
E ca şi cum ar fi vizibile
Numai pentru a mi se ascunde iar.
Şi formele acestea, ce apar
Ca activitate a culorilor,
Vorbesc despre țeserea spiritului,
Vorbesc despre multe lucruri
Care nu sunt ele însele.
Şi unde este lucrul despre care ele vorbesc?
Nu poate fi pe pânză;
Acolo sunt culori lipsite de spirit.
Este în Capesius?

Atunci de ce nu-l pot vedea în el?
Thomasius, ai pictat în aşa fel
Încât pictura
Se distruge prin ea însăşi
De-ndată ce privirea vrea s-o prindă.
Nu pot înțelege
Unde vrea să mă-npingă acest tablou.
Ce să-nțeleg?
Ce să caut?
Aş vrea să străpung pânza,
Ca să găsesc ce trebuie să caut.
Unde voi afla ce radiază din acest tablou
În sufletul meu?
Trebuie să ajung la asta.
O, om ieşit din minți –
E ca şi cum aş fi vrăjit de fantome!
De o fantomă invizibilă, –
Şi neputința mea
N-o poate vedea.
Thomasius, dumneata pictezi fantome,
Le-aduci prin vrăji în tablourile dumitale;
Ele te ispitesc să le cauți,
Dar nu se lasă găsite.
... O, ce cumplite-s tablourile dumitale!

CAPESIUS:
Prietene, ți-ai pierdut acum
Cu totul calmul gânditorului!
Gândeşte-te că dacă o fantomă
Ar vorbi din acest tablou
Eu însumi ar trebui să fiu o fantomă.

STRADER:
Iertare, prietene,
A fost o slăbiciune doar...

CAPESIUS:
O, doar de bine vorbeşte
Despre aceste clipe!
Părea că te-ai pierdut cu totul.
De fapt, te ridicaseşi
Deasupra Sinei tale.
Mi s-a-ntâmplat şi mie-adesea.
În astfel de momente,
Oricât de solidă ți-ai simți gâudirea,
Se dovedeşte că eşti cuprins de o putere
Ce nu-şi poate avea obârşia
Nici în cunoaşterea prin simțuri,
Şi nici în rațiune.
Cine dă tabloului o astfel de putere?

Aş numi simbol ceea ce am vieţuit
Lângă acest tablou.
El m-a-nvăţat să-mi cunosc sufletul
Cum n-am fost în stare s-o fac înainte.
Şi această cunoaştere de sine a fost convingătoare.
Johannes Thomasius m-a adâncit
Pentru că el are forţa să străbată
Prin aparenţele simţurilor la Sinea spirituală,
Datorită capacităţii vederii lui
De a se adânci în spirit.
Vechea vorbă înţeleaptă „Cunoaşte-te!",
'mi-apare-acum într-o lumină nouă.
Pentru a cunoaşte ce eşti,
Trebuie mai întâi să găseşti în tine forţa
Care, ca un spirit adevărat,
Poate să ni se ascundă nouă înşine.

MARIA: Pentru a se găsi pe sine,
Omul trebuie să dezvolte mai întâi forţa
De a pătrunde-n propria fiinţă.
Adevăr vorbeşte cuvântul înţelepciunii:
Dezvoltă-te, pentru a te vedea.

STRADER: Dacă i-am recunoaşte lui Thomasius
Că prin înflorirea spiritului a câştigat
Cunoaşterea despre fiinţa care
Este invizibilă în Domnia voastră,
Am afirma prin aceasta
Că pe fiecare treaptă a vieţii cunoaşterea e alta.

CAPESIUS: Chiar asta-am vrut să-afirm...

STRADER: De-ar fi aşa,
Atunci orice gândire-ar fi zadarnică,
Iar ştiinţa doar o himeră.
Ar trebuie să mă pierd în fiece clipă.
....
O, lăsaţi-mă singur.

CAPESIUS: Îl voi însoţi.
(Ies.)

MARIA: Capesius este mult mai aproape
De cunoaşterea spirituală decât îşi închipuie,
Iar Strader suferă crunt.
Spiritul lui nu poate găsi
Ceea ce sufletul lui doreşte fierbinte.

JOHANNES:

De la primii paşi pe care i-am făcut
În domeniul sufletului,
Ființa acestor doi bărbați
A stat în fața ochiului meu spiritual.
Îl vedeam pe Capesius ca fiind tânăr,
Iar pe Strader în anii
Pe care-i va atinge după mult timp.
Primul arăta o înflorire tinerească
Ce ascundea multe din cele ce viața lui actuală
N-a lăsat să se maturizeze în existența sensibilă.
Am fost împins către personalitatea lui.
Prin ființa sa sufletească am putut privi
Pentru prima dată
Cum, în sâmburele ființial ai unui om,
Însuşirile vieții actuale se dovedesc a fi, prin ele însele,
Urmări ale unei alte existențe pământeşti.
Am văzut luptele prin care a trecut
Şi care, din alte vieți,
I-au plăsmuit existența sa de acum;
Şi chiar dacă n-am putut avea în fața sufletului
Viața lui trecută,
În felul lui de a fi am văzut totuşi
Ceea ce nu poate proveni din viața actuală.
Şi numai aşa am putut să redau în tablou
Ceea ce îl stăpâneşte în adâncul sufletului.
Mi-a fost condusă pensula
De forțele pe care Capesius le-a dezvoltat
În alte vieți pământeşti.
Şi dacă i-am dezvăluit ființa proprie,
Atunci tabloul şi-a-mplinit menirea
Pe care i-am atribuit-o.
Ca operă de artă, nu-l prețuiesc prea mult.

MARIA:

El va continua să lucreze mai departe
În sufletul căruia i-a arătat calea spre domeniul spiritului.

(Cortina cade în timp ce Maria şi Johannes sunt încă în cameră.)

Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

GA 14

TABLOUL NOUĂ

Acelasi colț de natură ca în tabloul doi. Johannes, apoi Maria

(Din stânci şi izvoare răsună: *O, omule, vieţuieşte-te!*)

JOHANNES: *O omule, vieţuieşte-te!*
Trei ani am căutat
Forța sufletească 'naripată de curaj
Care-adevăr îi dă cuvântului
Prin care omul, eliberându-se pe sine, învinge,
Şi învingându-se pe sine, poate afla libertatea:
O, omule, vieţuieşte-te!
(Din izvoare şi stânci răsună: *O, omule, vieţuieşte-te!*)
Ea-mi dă de veste lăuntric,
Abia simțită de auzul meu spiritual.
Ascunde-n ea speranța că, pe măsură ce creşte,
Va călăuzi spiritul omului
Din existența mărginită,
În depărtările cosmice,
Aşa cum tainic se dezvoltă sămâna măruntă,
Devenind trupul mândru al uriaşului stejar...
Spiritul poate însufleți în sine
Ceea ce țese în aer şi-n apă
Şi ceea ce întăreşte solul Pământului.
Iar omul poate cuprinde
Ceea ce-n elemente,
În suflete şi în spirite,
A pus stăpânire pe existență,
În şirul timpurilor şi-n eternitate.
Întreaga ființă cosmică trăieşte-n viața sufletească
Atunci când în spirit prinde rădăcini
O astfel de forță care îi dă adevăr cuvâutului:
O, omule, vieţuieşte-te!
(Din stânci şi izvoare răsună: *O, omule, vieţuieşte-te!)*
Îl simt cum răsună în sufletul meu,
Dătător de forță.
În mine trăieşte lumina,
În jurul meu vorbeşte limpezimea,
Lumina sufletească încolțeşte în mine,
Creează în mine claritatea cosmică:
O, omule, vieţuieşte-te!
(Din stânci şi izvoare răsună: *O, omule, vieţuieşte-te!)*
Mă simt în siguranță peste tot
Unde mă luminează forța acestor cuvinte.
În bezna simțurilor, ea mă va lumina,

Mă va susține-n înălțimile spiritului,
Mă va umple de viață sufletească
Pentru tot şirul timpurilor.
Simt în mine ființa lumilor
Şi trebuie să mă regăsesc în lumile toate.
Ființa mea sufletească o văd
Însuflețită-n mine prin propria mea forță.
Mă odihnesc în mine însumi.
Privesc spre stânci şi izvoare;
Ele vorbesc limba proprie a sufletului meu.
Mă regăsesc în ființa căreia
O cruntă suferință i-am adus.
Dinlăuntrul ei îmi spun mie însumi:
„Tu trebuie să mă regăseşti
Şi să-mi alini durerile."
Lumina spirituală îmi va da tăria,
O altă Sine-n propria mea Sine să trăiesc.
O, cuvânt plin de speranță,
Tu mă inunzi cu forță din întregul Univers:
O, omule, viețuieşte-te!
(Din stânci şi izvoare răsună: *O, omule, viețuieşte-te!)*
Tu mă faci să-mi simt slăbiciunea
Şi mă-aşezi lângă înaltele țeluri divine.
Şi fericit simt eu
Puterea creatoare a-naltelor țeluri,
În slăbiciunea mea de om pământesc.
Din mine însumi trebuie să se reveleze
De ce-i ascuns îu mine germenele.
Lumii vreau să mă dărui
Prin viața propriei mele ființe.
Să simt vreau toată puterea cuvântului
Care, la început, răsună în mine abia auzită;
Să fie ca un foc plin de viață
În forțele mele sufleteşti,
Pe căile mele spirituale.
Simt cum gândirea mea pătrunde
În temeliile adânc ascunse ale lumilor,
Cum le străbate, luminându-le.
Aşa lucrează forța-germene a acestui cuvânt:
O, omule, viețuieste-te!
(Din stânci şi izvoare răsună: *O, omule, viețuieşte-te!)*
Din luminoase înălțimi o ființă-mi străluceşte
Şi aripi simt
Să mă înalț spre ea.
Pe mine însumi vreau să mă eliberez,
Ca toate ființele care pe sine s-au învins.
(Din stânci şi izvoare răsună: *O, omule, viețuieşte-te!)*

Privesc această ființă,
Asemenea ei vreau să devin în timpurile viitoare.
În mine spiritul se va elibera
Prin tine, țel sublim.
Vreau să te urmez!
(Maria vine lângă el.)
Ființele spirituale care m-au primit
Mi-au trezit ochiul sufletului.
Şi văzând în lumile spirituale, Eu simt în mine însumi forța:
O, omule, viețuieşte-te!
(Din stânci şi izvoare răsună: *O, omule, viețuieşte-te!)*
Tu eşti aici, prietena mea!

MAR1A: Îndemnul sufletului m-a adus încoace.
Eu am putut contempla steaua ta;
În toată tăria ei străluceste.

JOHANNES: Îi pot simți în mine forța ei.

MARIA: Suntem uniți atât de strâns,
Încât viața sufletului tău
În sufletul meu lumina-şi străluceste.

JOHANNES: O, Maria, atunci tu ştii
Ce mi s-a revelat acum?
Am câştigat prima certitudine a omului,
Siguranța ființei sale.
Trăiesc forța cuvântului
Ce pretutindeni mă poate călăuzi:
O, omule, viețuieşte-te!
(Din stânci şi izvoare răsună: *O, omule, viețuieşte-te!)*

(Cortina cade.)

Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

GA 14

TABLOUL ZECE

O cameră de meditație. Johannes, Theodosius, Benedictus, Lucifer şi Ahriman.

THEODOSIUS: În tine-ntregul Cosmos poți să-l viețuieşti.
Mă viețuieşte astfel ca putere a iubirii cosmice.
O ființă străluminată de mine
Îşi simte crescând forța existenței sale,
Dacă altor ființe se consacră, fericindu-le.
Aşa lucrez în bucuria devenirii Universului.
Nu este existență fără forța mea,
Nu poate trăi fără mine nici o ființă.

JOHANNES: Aşa apari ochiului meu sufletesc, tu, binefăcătorul omenirii!
Zoreşte-n mine bucuria creației prin forța spiritului meu;
Ca rod al viețuirii de sine, te privesc!

Tu ochiului meu spiritual te-ai revelat în Templu;
Atunci însă nu puteam şti
Dacă trăiam un vis sau realitate.
Acum însă mi s-a luat de pe ochi legătura
Ce-mi ascundea lumina spirituală.
Pot recunoaşte că exişti cu adevărat.
Ființa ta vreau să o revelez
În faptele mele
Ce vor acționa salvator prin tine.
Şi trebuie să-i mulțumesc lui Benedictus.
Prin înțelepciune, el mi-a dat forța
Să îmi îndrept privirea spiritului către lumea ta.

THEODOSIUS: Resimte-mă-n adâncurile tale sufleteşti
Și poartă-mi forța în tot Universul.
În fapte de iubire vei trăi fericirea.

JOHANNES: Eu simt lumina-ncălzitoare a apropierii tale.
În mine simt născându-se puterea creatoare.
(Theudosius dispare.)
A plecat,
Dar se va-ntoarce la mine
Şi forță îmi va da din izvoarele iubirii.
Lumina lui poate să dispară doar un timp;
În propria-mi ființă trăieşte mai departe.
Mă pot lăsa în seama mea,
În mine însumi viețuind ființa Spiritelor iubirii.
Prin ea pot să mă simt eu însumi înălțat;
Ea trebuie prin mine să se reveleze.
(Devine nesigur, fapt ce se exprimă prin gesturile lui.)
Dar aşa cum mă simt...
Îmi pare că se-apropie o ființă în chip spiritual.

De când am fost găsit demn de ochiul spiritual,
Mereu simt ca şi cum
Puteri rele vor să mă apuce.
Dar orice s-ar întâmpla,
Am forţa să mă apăr.
Mă pot vieţui în mine însumi;
Iar forţa acestui cuvânt nu poate fi învinsă.
Acum simt rezistenţa cea mai dârză;
Desigur, trebuie să fie cel mai rău duşman...
Să vină numai, mă găseşte înarmat.
……………………………………………..
Tu nu poţi fi decât însuşi duşmanul binelui;
Te simt după puternica ta forţă.
Şi ştiu că vrei să distrugi
Ceea ce scapă stăpânirii tale.
Voi întări în mine forţa
De care nu poţi avea deloc parte.
(Apare Benedictus.)

JOHANNES: O,... Benedictus,
Tu, izvorul noii mele vieţi.
Dar asta nu e cu putinţă, nu!...
Nu poţi fi tu, – nu trebuie să fii tu însuţi!
Eşti doar o nălucire.
O, prindeţi viaţă-n mine, voi forţe bune ale sufletului!
Distrugeţi-mi iluzia
Ce vrea să mă înşele.

BENEDICTUS: Întreabă-ţi sufletul dacă poate simţi
Ce-a fost prin ani, pentru el, apropierea mea.
Prin mine s-a copt în tine fructul înţelepciunii.
Doar ea te poate ajuta să-naintezi
Şi să izgoneşti eroarea din domeniul spiritului.
Vieţuieşte-mă-n tine.
Dar dacă vrei să înaintezi,
Atunci trebuie să mergi pe acea cale
Ce te conduce la Templul meu.
Ca înţelepciunea mea să te lumineze mai departe,
Ea trebuie să izvorască din acel loc
Unde lucrez unit cu Fraţii mei.
Ţi-am dat forţa adevărului.
Dacă în tine puterea focului ei se-aprinde de la sine,
Atunci tu trebuie să găseşti calea.
(Benedictus iese.)

JOHANNES: O, el mă părăseşte.
Am alungat oare iluzia...

Sau realitatea m-a părăsit...
Cum pot să le discern?
………………………………………
Mă simt în mine însumi totuşi întărit.
N-a fost amăgire, el însuşi a fost.
Pe tine, Benedictus, te vieţuiesc în mine.
Tu mi-ai conferit forţele care,
Trăind de-acum 'nainte-n Sinea proprie,
Vor trebui să îmi discearnă eroarea de-adevăr.
Şi totuşi... am fost prada iluziei.
Simţeam cu groază apropierea ta
Şi te-am putut lua drept amăgire
Când ai stat în faţa mea.
(Theodosius apare din nou.)

THEODOSIUS: Tu vei scăpa de amăgire,
Când te vei umple cu forţele mele.
Benedictus a putut să te călăuzească la mine,
De-acum propria ta înţelepciune trebuie să te conducă.
De vieţuieşti numai ce-a sădit în tine el,
Nu te poţi vieţui pe tine însuţi.
Te străduie-n deplină libertate spre culmile luminii;
Primeşte forţa mea pentru strădania aceasta.
(Dispare.)

JOHANNES: Cât de măreţ sună cuvintele tale;
În mine însumi trebuie să le vieţuiesc.
Acţiunea lor mă va elibera de iluzie,
Când îmi vor umple întreaga fiinţă.
………………………………………………….
Lucraţi deci mai departe în adâncul sufletului meu,
Cuvinte frumoase, sublime!
Voi numai din Templu puteţi proveni,
Acolo unde Fraţii lui Benedictus le rostesc.
Simt deja cum ele se înalţă dinlăuntrul meu.
…………………………………………………..
Vor răsuna din mine însumi
Şi astfel le voi înţelege bine.
Tu, spirit care trăieşti înlăuntrul meu,
Ridică-te din ascunzişul tău
Şi-arată-te-n adevărata ta fiinţă.
Eu simt deja apropierea ta.
Tu trebuie să mi te-arăţi.
(Apar Lucifer şi Ahriman.)

LUCIFER: O, omule, cunoaşte-mă!,
O, omule, resimte-te!;

Cu greu te-ai smuls
De conducerea spirituală
Și te-ai refugiat
În libera-mpărăție a Pământului.
Ființa proprie ți-ai căutat-o
În haosul pământesc.
A te fi găsit pe tine însuți,
Ți-a fost răsplata.
Foloseşte-te de ea.
Menține-te tu însuți
În cutezanța spiritului.
Ființă străină vei găsi tu
În larga-mpărăție a înalturilor;
Ea te va surghiuni
Într-un destin omenesc,
Şi te va asupri.
O, omule, resimte-te!,
O, omule, cunoaşte-mă!

AHRIMAN:

O, omule, cunoaşte-te!
O, omule, resimte-mă!
Tu ai fugit
Din bezna spiritului.
Tu ai găsit
Lumina Pământului.
Soarbe forța adevărului
Din siguranța mea.
Eu întăresc solul ferm.
Tu poți chiar să îl pierzi.
În şovăiala ta,
Iroseşti forța existenței.
Tu poți risipi
În lumina înalturilor
Forța spiritului.
Te poți în tine nimici.
O, omule, resimte-mă!,
O, omule, cunoaşte-te!
(Ei dispar.)

JOHANNES:

O, ce-i asta; din mine ieşi Lucifer,
Urmat apoi de Ahriman!
Viețuiesc o nouă iluzie,
Când am invocat fierbinte adevărul?
Frații lui Benedictus au chemat spre mine acele puteri
Care-n sufletele omeneşti produc numai iluzii.

CELE CE URMEAZĂ SUNT CA GLASURILE SPIRITELOR DIN ÎNĂLTIMI:

Gândurile tale urcă
În temeliile lumii dintru obârşii;
Ce te-a-mpins în iluzia sufletului,
Ce te-a menținut în eroare,
Îți apare în lumina spiritului,
Prin plenitudinea căreia,
Oamenii, contemplând,
Se află-n adevăr când gândesc!
Prin plenitudinea căreia,
Oamenii, năzuind,
Trăiesc în iubire.

(Cortina cade.)

Rudolf Steiner

POARTA INIȚIERII

GA 14

TABLOUL UNSPREZECE

Templul Soarelui, suprapământesc, lăcaş tainic de Misterii al hierofanților.

RETARDUS (în fața lui se află Capesius şi Strader):
O mare supărare mi-ați adus.
Slujba pe care v-am încredințat-o
Ați înfăptuit-o rău.
Acum vă chem la judecata mea.
Capesius, ți-am dat un mare dar spiritual
Încât ideile tale despre strădania oamenilor
Trebuiau să devină conținutul unor discursuri fermecătoare,
Ce-ar fi urmat să acționeze convingător.
Ți-am îndreptat activitatea spre cercul unde
Ai întâlnit pe Johannes şi pe Maria.
Prin forța cu care trebuia să acționeze cuvintele tale,
Aveai de-nlăturat
Pornirea lor spre clarvedere.
În loc de asta, te-ai lăsat
Tu însuți pradă influenței lor.
Ție, Strader, ți-am deschis drumul

În căile sigure ale ştiinţei.
Aveai de nimicit, prin gândirea ta riguroasă,
Forţa magică a clarvederii.
Dar îţi lipseşte siguranţa simţirii.
Forţa gândirii ţi-a scăpat
Acolo unde-ţi apăreau sorţi de izbândă.
Destinul meu e strâns legat de faptele voastre.
Din pricina voastră, cei doi căutători ai adevărului
Sunt definitiv pierduţi peutru împărăţia mea.
Eu trebuie să predau sufletele lor Fraţilor.

CAPESIUS: Nu-ţi pot fi niciodată un bun slujitor.
Mi-ai dat forţa să-nfăţişez viaţa omenească.
Eu pot evoca ceea ce-i entuziasmează pe oameni
Într-una sau alta din epoci.
Dar n-am fost în stare să dau forţă
Cuvintelor ce zugrăveau trecutul,
Ca sufletele să le copleşesc.

STRADER: Slăbiciunea care m-a cuprins
Este numai o copie a slăbiciunii tale.
Mi-ai putut dărui ştiinţa;
Dar nu şi forţa care potoleşte dorul
Ce tinde, din inima omului, spre adevăr.
Mereu trebuia să simt
Şi alte forţe înlăuntrul meu.

RETARDUS: Vedeţi efectul slăbiciunii voastre.
Deja se-apropie Fraţii
Cu sufletele în care mă vor birui.
Johannes şi Maria ascultă de puterea lor.
(Apare Benedictus cu Lucifer şi Ahriman. În urma lor, Johannes şi Maria, apoi Theodosius,
Romanus, Forţele sufletului, Felix şi Felicia Balde, Cealaltă Maria; în final, Theodora.)

BENEDICTUS (către Lucifcr):
În sufletul lui Johannes şi al Mariei
Nu mai este loc pentru forţa oarbă;
Ei s-au ridicat la existenţa spirituală.

LUCIFER: Ce-i drept, trebuie să părăsesc aceste suflete.
Înţelepciunea pe care-au dobândit-o
Le dă puterea de a mă vedea.
Eu am putere-asupra sufletelor,
Atâta timp cât ele nu pot să mă vadă.
Rămâne însă în vigoare
Puterea ce mi-a fost acordată-n devenirea cosmică.

Şi dacă nu mai pot ispiti sufletele lor,
Abia atuncea forța mea va izbuti
Să crească-n spiritul lor cele mai frumoase roade.

BENEDICTUS (către Ahriman):
Sufletul lui Johannes şi cel al Mariei
Au stârpit în ele întunecimile erorii.
Li s-a deschis ochiul spiritual.

AHRIMAN:
Trebuie să renunț la spiritul lor.
Ei se vor îndrepta spre lumină;
Sunt însă liber să le fericesc sufletul
Cu bucuria aparenței.
Ei nu vor mai crede
Că-n ea percep adevărul.
Dar vor putea vedea
Cum ea îl revelează.

THEODOSIUS (către Cealaltă Maria):
Destinul ți-a fost strâns legat
De viața nobilei tale surori.
Ei i-am putut dărui lumina iubirii,
Dar nu şi căldura iubirii,
Atâta vreme cât tu ai stăruit în voința
Ca partea nobilă a ta să se nască-n tine
Doar din simțiri confuze,
Şi n-ai încercat s-o vezi clar,
În lumina deplină a înțelepciunii.
Puterea Templului nu pătrunde
În zona-ntunecată a pornirilor,
Chiar dacă acestea vor să facă binele.

CEALALTĂ MARIA:
Eu trebuie să recunosc, doar în lumină
Noblețea poate să-acționeze salutar,
Şi mă îndrept spre Templu.
Simțirea mea nu va mai răpi de-acum
Luminii iubirii efectul ei.

THEODOSIUS:
Înțelegând asta, tu îmi dai forța să deschid
Luminii din sufletul Mariei drumul spre lume.
Mereu urma să-şi piardă ea puterea
Asupra sufletelor care, ca şi tine mai înainte,
N-au vrut iubirea cu lumina s-o unească.

JOHANNES (cătrc Cealaltă Maria):

Văd în tine un fel de-a simți
Ce stăpâneşte şi lăuntrul meu.
Eu n-am putut găsi calea spre nobila ta soră,
Cât timp în mine
Căldura iubirii rămânea despărțită
De lumina iubirii.
În sufletul meu trebuie să fac o jertfă
La fel cu cea pe care o aduci tu Templului.
În ea, căldura iubirii să se dăruie
Luminii iubirii.

MARIA: Johannes, ți-ai dobândit acum prin mine
Cunoaşterea-n împărăția spiritului;
Cunoaşterii spiritului, tu îi vei adăuga viață sufletească
Dacă îți vei afla propriul suflet
Aşa cum l-ai aflat pe-al meu.

PHILIA: Din devenirea tuturor lumilor
Bucuria sufletească ți se va revela.

ASTRID: Căldura sufletească va putea acum
Să strălumineze întreaga-ți existență.

LUNA: Pe tine însuți te vei putea viețui,
Când lumina va putea străluci în sufletul tău.

ROMANUS (către Felix Balde):
Ai stat mult timp departe de Templu.
Ai vrut să recunoşti iluminarea
Numai dacă propriului tău suflet i se revela lumina.
Oameni de felul tău îmi răpesc puterea
De-a dărui lumina mea sufletelor de pe Pământ.
Ei vor să scoată numai din adâncuri întunecate
Ceea ce trebuie s-aducă-n viață.

FELIX BALDE: Însăşi amăgirea omenească, din adâncul întunecat,
Mi-a arătat lumina şi m-a lăsat
Să aflu calea către Templu.

ROMANUS: Faptul că ai găsit drumul aici,
Îmi dă mie forța
Să luminez
Voința lui Johannes şi a Mariei,
Încât să nu asculte de puterile oarbe,
Ci să îşi cârmuiască drumul,
Pornind din țelurile cosmice.

MARIA: Johannes, acum te-ai văzut în spirit

Pe tine însuţi lângă Sinea mea.
Vei vieţui ca spirit propria-ţi fiinţă
Când lumina cosmică pe sine se va putea privi în tine.

JOHANNES (lui Felix Balde):
În tine, Frate Felix,
Văd forţa sufletească ce-n spiritul meu
Voinţa mi-o încătuşa.
Ai vrut să găseşti calea spre Templu.
În spiritul meu, eu vreau să arăt forţei voinţei
Calea spre Templul sufletului.

RETARDUS: Sufletul lui Johannes şi al Mariei
Se rup de-mpărăţia mea.
Acum, ei cum vor mai putea găsi
Ceea ce provine din puterea mea?
Cât timp înlăuntrul lor
Lipsea temelia ştiinţei,
Se bucurau de darurile mele;
Mă văd silit
A renunta la ei.

DNA BALDE: Ţi-am arătat că omul
Îşi poate-nflăcăra gândirea
Şi fără ajutorul tău.
Din mine se revarsă o ştiinţă
Ce poate purta roade.

JOHANNES: Să se cunune ştiinţa aceasta
Cu lumina care, din izvorul plin al Templului,
Poate lumina sufletele omeneşti.

RETARDUS: Capesius, fiul meu,
Tu eşti pierdut;
Mi te-ai sustras 'nainte ca lumina Templului
Să te fi putut lumina.

BENEDICTUS: El a pornit pe cale.
El simte lumina
Şi va dobândi forţa
Ca-n propriul suflet să întemeieze
Ceea ce, până acum, Felicia trebuia să creeze pentru el.

STRADER: Eu singur par pierdut.
Nu-mi pot izgoni îndoiala
Şi n-am să regăsesc, desigur,
Calea ce duce la Templu.

THEODORA (apărând):

Din inima ta,
O rază de lumină se ridică,
Un chip omenesc se desprinde din ea.
Şi pot auzi cuvintele
Ce vin de la el;
Răsună asa:
„Mi-am cucerit prin luptă
Forța de a veni la lumină."
Prietene, ai încredere în tine!
Tu însuți vei rosti aceste cuvinte
Când timpul tău se va fi împlinit.

(Cortina cade.)

Precizarea mea:
a. Rudolf Steiner a scris 4 (patru) drame misterii: GA 14.1 Poarta initierii, GA 14.2 Incercarea sufletului, GA 14.3 Pazitorul pragului si GA 14.4 Trezirea sufletului.
b. Lucrarea GA 354 este " Conferinta pentru muncitorii care au participat la construirea Goetheanumului".
Astept precizarile si toate cele bune!